

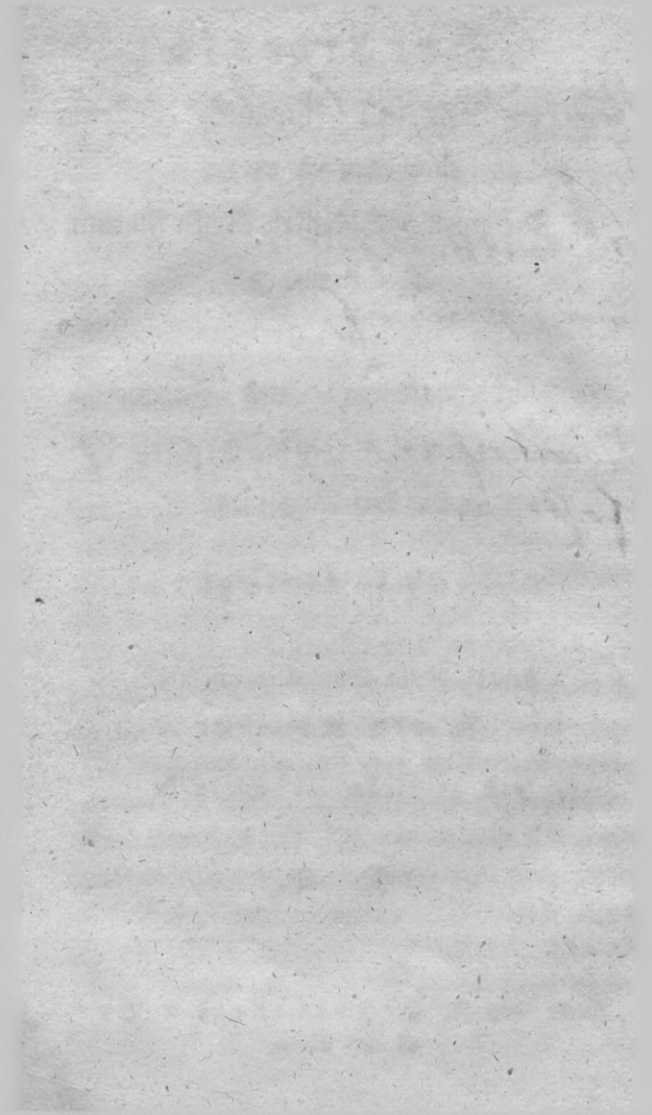
Paul Schauman.

Innehåll

- ° Rikords resa till Japan och
Kusterne.
- ° Om falsk och sann upplys-
ning med afseende på Re-
ligionen.
- ° Något öfver ungdomens upp-
fostran.)

Berättelse

om en resa till Japanske Kusterne

Åren 1812 och 1813,

af Kapitenen wid Kejsarl. Rysska Flottan

K i f o r d

och om

des underhandlingar med Japanerna.

Tryckt på Allernådigste Befallning

i St. Petersburg 1816.

Öfversatt från Rysskan på Tyska

af

Kejsarl. Rysska Statsrådet och Ridd.

A. von Kotzebue

och derifrån på Swenska

af

N. B.

Åbo 1818.

Tryckt hos J. C. Frenckell & Son.
på eget Förlag.

han ersättas från Japan. Det var således icke underligt att Japanerna woro mycket förbittrade deröfwer. Då nu Golownin nalkades hamnen, sköts på honom med kulor. Det samma skedde sedan han hade ankrat och wille fara i land i en båt. Efter många fruktlösa bemödanden att wän- skapligt komma öfwerens med Japanerna, tycktes det ändteligen som deras mistroende wore öfwer- wunnet; man winkade honom att komma i land. Han följde denna wink och lät, genom höfligheter, till och med locka sig in i Fästningen. Här fann han 3 till 400 män, bewäpnade med böfpor, pilar och spjut, sitta i en ring. Han fördes uti ett tält till Kommendanten och blef i början höfligt bemött och nyfiket befrågad. Dock snart märkte han att blanka sablar utdelades ibland Soldaterna och att de hwiskade emellan sig. Han hade bedt om att få köpa Proviand och i början funnit Kom- mendanten willig dertill; men nu förklarade denne att han först måste inhemta högre befallningar från Guvernören i Matsmai, och så länge tills dessa inträffade (hwartill han bestämde 15 dagar) måste en Ryss Officerare qwarblifwa i Fästningen såsom gisslan. Detta wågrade Golownin, hwarpå Kommendanten upphörde att längre förstålla sig och hotande försäkrade, att man skulle uppskara

buken på honom själf, om han släppte en enda af de närvarande Ryfvarne ur Fästningen. Genast sprungo dessa upp och skyndade ut. Kulor surrade efter dem. Tre af dem grepos i sjelfwa Fästningen. G o l o w n i n med de öfrige hunno wäl till stranden, men deras båt hade wid den infallna Ebben stadnat på land; det war omöjligt att hastigt göra den åter flott, de blefwo omringade och måste gifwa sig. På detta sått råfode Kapiten G o l o w n i n, Styrmannen C h l e b n i k o w, Midshipmannen M u h r, 4 Matrosar och en Kurios Tolk i Japanst fångenskap. Alla bundos med tåg på ett sinnrikt, men grymt sätt, som likwäl uttryckeligen föreskrifwes i Japanstka lagarne, och så fördes de under en tid af flere weckor, 1020 Werst *) till fots till C h a k o d a d e. Men detta bindande war också den enda beswärlighet fångarne hade att utstå, ty under hela wägen fingo de tillräckilgt att äta och dricka och betjentes med en omsorg som shedrar Japanernas månsklighet. Ibland annat woro åtskilliga personer, som med qwistar jagade mygg och flugor från dem; då de skulle gå genom bäckar fattade man dem hjälpsamt under armarne och om de hade något wisst naturligt behof att tillfredsställa, så lånades de

*) 10 Werst utgöra en Swenskt mil.

bundna till och med japanska händer för att befria dem från hindrande kläder. Äfwen bars den utmattade Golo win på en bår. Huru mångt Europeiskt folkslag skulle icke långt grymmare hafwa behandlat sina fångar! I en liten stad fingo de bomulls-nattrockar, fordrade med wadd, att draga öfwer kläderna wid regn och köld. Tre gånger om dagen fingo de mat, som bestod af risgröt, makrogrön, fisk, ägg och allahanda grönsaker; hwar och en åt så mycket han behagade. Den wanliga drycken war Thé, ibland fingo de äfwen Sakki (japanskt win). Endast repen förorsakade dem stor plåga och sällan löfades de för att förbinda de sår som gnidningen förorsakat. Men ändteligen befriade man dem äfwen härifrån; endast armbågarne förblefwo ännu bundna och i allmänhet behandlade man dem ganska mildt. Öfwer de mindsta wattenpuskar blefwo de burna, på det de icke genom wåta fötter skulle ådraga sig någon sjukdom, och för att förekomma sjelfmord tillåt man dem icke att hafwa Eniswar eller dylika skadliga verktyg, och låt dem aldrig komma wättnet för nära. De fingo icke en gång plocka Smultron på wägen, emedan Japanerna föregåfwo att denna frukt wore skadlig för hälsan; men då Rysarne försäkrade dem om motsatsen, så tillåto de det gerna. Äfwen innewä-

narne uti de byar genom hwilka tåget gick, wisade sig wål nyfikna, men alltid ganska wänliga (i synnerhet fruntimren), smådade aldrig och, om någon af de fångna wille dricka, skyndade de att föreskomma hwarandra. Många bådo wakten om tillåtelse att få undfånga de olycklige och om det lånades dem, så kommo de med win, konfityrer, frukter och dylikt. Korteligen: denna Nation synes redan här ganska älskwärd.

Efter ritningar eller något skrifwit woro Japanerna ganska lystna och fångarna kunde ej fullskrifwa nog många solsjädrar med ryska wisor, men alldrig twingades de dertill, utan man bad dem alltid höfligt, och den för hwilken något sådant skrefs, tackade alltid ödmjukt och wedergälde det öfwen ibland genom en skänk af röktoak.

Undteligen uppnåddes Chakodade, hwarest de högtidligt intågade under ett stort tillopp af folk; men detta folk war beskedligt och Golumni märkte ej någon illiken glädje eller något förolempande i åskådarnes blickar, utan öfwerallt blott deltagande och medlidande.

Fångarne infördes i ett stort, nästan alldeles mörkt lider, hwari woro burar af tjocka bjelkar; här inspärrade man dem, dels hwar för sig, dels

flere tillsammans, dock alla så nära i hop att de kunde höra hwarandra. En läkare war anbefalld att wårda deras hälsa och tre gånger om dagen gaf man dem mat.

Några dagar derefter blefwo de förda till Guvernören för att förhöras. Ankomne dit måste de wånta en stund, men blefwo undertiden trakterade med god Tobak och förträffligt Thé.

Wid detta, ganska omständeliga förhör frågade man dem ibland annat om Religionen i Ryßland nyligen blifwit förändrad, ty Laxmann, som för flere år sedan hade warit hos dem med ett Ryßkt skepp, hade burit en lång hårpiss och haft mjöl strödt i håret, då deras deremot war affkurit. Japanerna förundrade sig mycket då de fingo weta att man i Ryßland fick båra sitt hår efter behag.

Sedan fångarne blifwit återförde till sina fångelsen, skänkte man åt hwar och en i Guvernörens namn en sommar-nattrock af bomullstyg och undfagnade dem alla med Sakki. Utstilda genom sina burar, hade de hittills icke wågat att högt tala med hwarandra; ändteligen frågade de om det wore dem tillåtit, då de fingo till swar: "Ni må tala hwad Ni behagar och så högt I wiljen." Läkaren och Tolken kommo hwarje morgon för att

fråga dem huru de mådde och om de behöfde något, höllo dem äfwen dageligen 6 och flera timmar sällskap. Utomdesß besöktes de beständigt af Embetsmän som wänligt och nyfiskt talade med dem. Då Larman war där, hade en af dem sett Ryßarne dansa och hört dem sjunga. En gång bad han de fångna Matroserna dansa; men då Golownin sade att man i deras närwarande belägenhet ej borde twinga dem dertill, swarade han: "wisserligen, wisserligen; i er belägenhet skulle wi äfwen icke göra det."

Efter Golownins förswimmande hade Kapiten Rikord, såsom den äldste Officeraren, emottagit befålet på Diana och låtit föra i land de fångna kamraternas egendom i koffertar och kappsäckar. Japanerna aflemnade redligt allt.

Wid första förhöret skulle Ryßarne säga hwar för före Dawidoff och Chwoftow hade öfwerfallit, plundrat och uppbränt de Japanske byarne, hwilken som hade befallt dem det, hwad man hade sagt derom i Ryßland, o. s. w. Golownin swarade, att skeppet icke varit Kronans utan ett Köpmans-fartyg, desß Befälhafsware hade handlat egenmäktigt och derföre blifwit fastad i fångelse (som ock war sannt). Till allt detta wille Japa-

nerna ej sätta fullkomlig tro; men då Golownin ändteligen blef het och sade dem bitterheter, så upptogo de det alldeles icke illa, utan skrattade och wisade annars alltid ett beundransvärdt tålamod. Detta förhör warade tills aftenen, likwäl med pauser, under hwilka fångarne icke allenast fingo mat, utan trakterades äfwen med win, tobak och thé med socker, hwilket sednare i synnerhet räknas till de Japaniska läckerheterna.

En annan gång lemnade man dem ett bref, hwilket Officerarne på Diana före sin afresa hade skickat i land. Då Ryfvarne wid des åsyn ej kunde hålla sig från tårar, blefwo alla Japanerna ganska rörda och många af dem sökte att dölja sina egna tårar.

Fångarnes behandling blef allt mera mild. En af Embetsmännen gick alldrig ifrån dem utan att qwarlemna en gåfwa. Orsaken hwarföre hans medlidande war lifligare än de öfriges, wisar åter Japanernas karakter i en förmånlig dager; Ett fartyg hade nämligen för kort tid sedan gått förloradt, hwarpå hans bror besunnit sig, och den tanken att denne någonstädes kunde besinna sig i samma belägenhet som Ryfvarne, förmådde honom att wisa dessa en sådan godhet.

I ett af de följande förhören frågades fångarne hvarföre de i en by wid Kunaſchir hade borttagit wed och ris utan ågarnes tillstånd. Emedan, hette det, wi woro i nöd, ej funno någon människa i byn, samt likwäl qwarlemnade full betalning. -- Nu wille Japanerna weta om det i ett ſådant fall i Europa wore tillåtit att taga. Hos oss, ſade de, där man heldre af hunger, än man rör fremmandes egendom. Wid ſådane förebräeſſer talade de likwäl alldrig med bitterhet, utan alltid beſtedligt och wänligt och bemödade ſig att gifwa förhöret utſeende af ett wänſkapligt ſamtal. Blott ſödan tyckte Nyſarne wara alltför mager och de klagade ofta deröfwer.

Efter 50 dagars wiſtande i Chaſodade, transporterades Nyſarne till Matsmai, och blefwo här på ſamma ſätt inſpärade, förhörde och behandlade. Då de fördes till förhör och det regnade eller war ſmutſigt, höllo Japanerna Paraplyer öfwer dem och lade bräder öfwer de ſmutſiga ſkäl-
lena. Hwar ſkulle man i Europa haſwa wiſat ſådane ſmå uppmärksamheter mot fångar af en Nation, ur hwilken en tygellös hop hade ſå ſwårt förolämpat dem och ſom ſjelfwe ännu woro ganſka miſtänkte för fiendtliga affigter?

Då man frågade Ryssarne hwar de önskade att bo, swarade de: wi hafwa endast två önskin- gar, antingen att återwända till vårt fädernes- land eller att dö. Derpå höll Guvernören ett långt tal som djupt rörde alla. Han sade ibland annat: "Japanerna äro människor med hjertan som Ni, derföre wäro icke rädda och förtwislen icke. Blifwer det bewisadt att Ni har sagt of sannin- gen, så skolen I, försedde med lifsmedel och desutom begäfwade, få resa tillbaka; emedlertid draga wi försorg för Er hälsa och att Ni icke liden nöd. Skona Er! Behöfwer Ni något så skämmens icke att bedja derom!" Derpå skänkte han dem nya kläder, som efter behag kunde beställas efter Japanisk eller Ryssk snitt. En annan gång förmanade han dem åter att icke öfwerlämna sig åt förtwislan, utan bedja Gud och tåligt afwagta utgången; han lofwade att kraftigt understödja dem hos Kej- saren. Vid slutet af hwarje förhör anbefallte han dem förtroende på Gud. Afwen lät han gifwa dem papper och bläck, på det att de sjelfwa måtte kunna föredaga sin sak på Rysska språket och med tillhjelp af Tolken öfwersätta det på Japaniska. Deras underhåll war i Matsmai mycket bättre än i Chakodade. Man gaf dem betjenter som hade warit i Kamtschatka och befällte dessa att

tillaga maten efter Rysska bruket. Då wäderleken
 blef kall, fingo fångarne warma nattrockar, björn-
 hudar och fångar. Till och med ställen för wis-
 behof, låto Japanerna fullkomligt så iurätta som
 Ryssarne wille hafwa dem. Endast med onyttiga
 frågor plågades dessa ofta, t. ex. huru går Rysske
 Kejsaren klädd? hwad för en häst rider han? hwad
 för fåglar finnas i tragten kring Petersburg?
 huru klåda sig Rysska fruntimmerna? huru många
 fönster finnas i Kejsarliga palatset? när börja Rysska
 hustrurna att få barn? när höra de upp? o. dyl.
 För öfrigt blef deras behandlande allt mera mildt;
 de fingo röka tobak i fångelsset; läkaren kom tre
 gånger om dagen, och om någon war sjuk och
 åkomman syntes betänkelig, så kunde det äfwen
 hända att han hade flere läkare med sig. Ändteligen
 befriades de äfwen från allt fångslande, burarne för-
 swunno och gåswo rum åt en lång med nya mattor
 belagd sal, hwari alla fångarne, oåtskiljde, kunde
 beqwämt röra sig. De fingo nya koppur, thé-
 kittlar och tobakspipor; Embetsmännen kommo
 med sina barn för att önska dem lycka och prata
 med dem; bordtyget war nytt och finare, maten
 bättre och winet utdelades icke mera koppwisk, utan
 i öfwerflöd; i stället för lampor med fisktran gaf
 man dem ljus; forrteligen, de woro icke mera

fångar, utan gäster. Guvernören skickade en Embetsman till staden, för att påskynda Ryßarnes angelägenheter. Då wären kom, fingo de gå omkring på gården.

Som underåttelserne från hufwudstaden understundom woro twetydiga, och Ryßarne af otålighet ändteligen uppgåfwo allt hopp att genom Japanernas åtgärd erhålla sin frihet, så fattade de det förwägna beslut att fly, bemäktiga sig ett fartyg och gå till sjö. Alla, utom Midshipmannen Muhr, förenade sig till detta företag, som afwen blef dem lättare derigenom, att man nu till och med gaf dem frihet att gå utan för staden, och att de blifwit flyttade ur fängelset till ett skönt hus, hwari förut en Embetsman hade bott. Guvernören yttrade härwid, att Ryßarne hadanefter skulle anse Japanerna såsom sina landsmän och bröder.

Daktadt all denna mildhet och alla Guvernörens löften att personligen understödja Ryßarne i hufwudstaden, framhårdade likwål dessa i sin föresatts och utförde den werkligen, i det de nattetid alla (utom Muhr) krupo genom ett under stängslet gräfwet hål.

Nu woro de wäl fria, men det egenteliga undslippandet blef derföre likwål en omöjlighet.

Man bör i sjelfwa boken läsa den intressanta berättelsen om de besvär, faror, behof och eländen med hwilka de hade att frida på Matsmais snöberg och huru de ändteligen likwäl efter 10 dagar åter fångades af de förföljande Japanerna. Här wisade sig åter denna Nations karakter ganska äktningsswård. Sntet förörlämpande, ingen smådelse wedersfors Ryssarne, man wederqwicke dem genast med mat och dryck och då Japanerna sågo att Golownin haltade, fattade honom två af dem under armarne och hjelpte honom att uppstiga för hwarje höjd. I de byar genom hwilka fångarne fördes tillbaka, träffade dem öfwerallt medlidsamma blickar, och med tårar i ögonen gaf dem mången qwinna mat och dricka. Guvernören sjelf emottog dem likaså muntert som förut, lät ej märka någon owilja, utan frågade med wanlig mildhet efter orsakerna till deras flygt, och om de wisste att han och flere Embetsmän hade fått plikta med sina lif om det hade lyckats dem. Ändteligen förklarade han: "Ryssarne kånna icke Japaniska lagarne, äfwen hafwa de icke flytt i den affigt att tillskynda Japanerna skada; blott åstundan att få återse sitt Fädernesland har förmått dem dertill; men emedan människan framför allt bör älska Fäderneslandet, så hafwa wi äfwen icke ändrat vår goda mening

Om Er och jag skall nu som förut söka att utverka tillårelse för Er att få återvända till Ert Fädernesland”.

Swilken Kristen Europas skulle hafwa kunnat tala och handla mänskligare? -- Wäl måste Ryssarne, som hade misbrukat sin frihet, nu åter gå i fängelse och bleswo äfwen dåligare behandlade än förut; men Golownin tillstår sjelf att, äfwen i denna belägenhet, Japanska lagarne woro mänskligare än de flesta, om icke alla, Europeiska staters. Om fångarne om natten behöfde något, så uppwäckte waktkarlarnes genast och utan knot betjente för att hämta det som åstundades. Wid en håftig jordbäfning om natten, kom waken genast med lyctor för att tillfredsställa dem som till äfwentyras woro försträckt. Ja, en Soldat som hade blifwit degraderad för den icke förekomna flykten skull, och hvars bleka ansigte tillkännagaf den sorg som Ryssarne hade förorsakat honom, emottog dem likwäl wänligt och lät ej märka något tecken till hat eller owilja utan twärtom, betjente dem med iswer; ett ädelmod som ofta rörde fångarne till tårar.

Då bekymmer sedan gjorde den nedtryckte Golownin farligt sjuk, lät Guvernören ömt

bedja honom att gifwa sig tillfreds om blott för-
 twiflan wore orsaken till hans sjukdom, och tillade
 att man ej wille tillfoga Ryssarne något ondt,
 att, wid den förwäntade nye Guvernörens ankomst,
 åfwen deras yttre belågenhet skulle förbättra sig
 och att han sedan, i förening med sin efterföljare,
 wille arbeta på deras frihet. Till och med Tolken
 hade tårar i ögonen. Snart derpå blef åfwen
 måten bättre och ibland fingo de till och med
 hönsfoppa. Då den nye Guvernören werkeligen
 ankom, blefwo fångarne återflyttade till sin gamla
 boning och behandlades lika mildt som förut och i
 anseende till födan, ännu bättre. Man gaf dem
 till och med förhängen emot myggen. De skickade
 ett tackfägelse bref till Guvernören, hwari de ibland
 annat gjorde honom den komplimenten att det i
 deras olyckliga belågenhet varit en lycka för dem
 att just han varit Befälhafware. Han skrattade
 wid detta ställe och menade att en annan på hans
 post skulle hafwa handlat lika så. Werkeligen gjorde
 hans efterträdare det åfwen, tillåt dem att få frisk
 luft, färsk frukt, och på högtidsdagarne skickade
 han dem mat från sitt eget kök. Wäkten blef
 höfligare, gaf dem ofta win och frukt, och det icke
 mera i hemlighet. En dag undfågnades fångarne
 af en rik man med en owanligt god måltid i sköna

fått, emedan han hade tillfrisknat från en svår sjukdom och det wid sådane händelser är brukligt att spisa fattiga och olyckliga.

Ett skönt drag bör ej förbigås: några Ruzsiller, hwilka hade blifwit gripna och öfwerbewisade att wara Ryska spioner, dömdes af Regeringen att mista hufwudet; men Guvernören föreställde att det skulle lända Japanerna till skam, om de med döden bestraffade olyckliga, hwilka blott måst lyda Rysarnes besallningar, och han föreslog derföre att heldre lösfläppa dem med skänker; och Regeringen bewiljade det.

Till stor sorg för fångarne, dog den nye Guvernören ganska snart; men äfwen hans efterträdare behandlade dem med lika mildhet. Ännu swäfwade de länge emellan frugtan och hopp, till deß de ändteligen befriades genom Kapiten Mikords floka och förträffliga anstalter. Berättelsen om denna intressanta underhandling finner läsaren i följande skrift, som skall uppfylla honom med högaktning för denne fäcke man, men äfwen med högaktning för de af oss så litet kända Japanerna. Rörande war deras glädje då Fångarnes öde tog en lycklig wändning. Lyckönskningar och afskedstagande wille alldrig få slut. Till och med det

puterade från stadens öfwerhet öfwerlämnade dem små skrin, hwari behof för resan woro inlagda. Qnda till deras fullkomliga afresa från Matsmai, bespisades de prägtigt från Guvernörens kök. På resan hjälpte Japanerna till att gladt fira Rysske Resjarens då infallande namnsdag.

Då de Rysska gästerna blifwit fullkomligt fria, sade Guvernören ibland annat: "Hwarje land har särskilda bruk, men goda gerningar wårderas öfwer allt. Säg det, då Ni kommen hem."

Öfwerstepresten fick, på sin enträgna begäran tillstånd, att i fem dagar bedja i sit tempel för Ryßarnes lyckliga återresa. I hwilken Kristen kyrka skulle sådant hafwa skedt för hedningar? -- Med detta sköna drag af tolerance öfwerensstämmer åfwen den förklaring, en af Ryßarnes Tolkar gjorde på sina förmåns uttryckliga befallning. "Tro icke," sade han, "att wi hålla alla Kristna för dåliga människor. Wi weta att det i hwarje land och hwarje Religion finnas goda och dåliga människor; de förra neka wi alldrig wår kärlek och aktning, blott de sednare hata och förakta wi. Den kristna tron hafwa wi blott borttjagat för det onda som efter des införande uppstod, genom inbördes frig."

Lika förnuftigt ursågtade Japanerna sitt misstroende mot dem af deras landsmän, som en tid lefwat i främmande länder. "Deßa," sade de, "kunna liknas wid barn som gerna bortgifwa hwad de äga, för allt hwad som är nytt. Om folket får weta att något i främmande länder är bättre än i deras eget land, så önskar det, det nya, utan att bedömma om det är skadligt eller nyttigt."

Huru litet hafwa wi käunt denna ädla Nation!

Det war den 11 Julii 1811, klockan 11 om förmiddagen, och — om man börjar året efter fordna bruket, med September, — äfwen i 11:te månaden af året, som den olyckliga händelse tilldrog sig, hwilken blifwer oförgåtlig för alla som hafwa tjent på Slupen Diana. Huru owäntad olyckan träffade Kapiten Golownin, känner läsaren redan; och försatte den i ångest och willrådighet. Den omintet gjorde hoppet att snart få återwända till Fäderneslandet. Wi hade smickrat och härmed, då wi lämnade Kamtschatka för att kringsegla de Kuriliska öarne; men då ödet så förskräckligt skilde oss från vår wärdige, älskade Chef och femårige kamrat, så tänkte ingen på att återwända till slågtingar och wänner, alla förtröstade fast på Gud och beslöto enhälligt, såwål Officerarne som manskapet, att ej förr lämna Japaniska kusten, än allt möjligt war försökt för att befria sina kamrater, om de ännu lefde, eller hämnas dem om de woro mördade, hwilket sednare wi ibland förmodade.

Vi hade med våra fiskare följt Kapiten Golownin ifrån skeppet ända till stadsporten. Ända dit åtföljdes han af en stor folkmängd. Af de utmärkta brofiga klåberna som wi deribland blefwo warse, kunde wi förmoda att ansedda Japanska Embetsmän afwen följde med. Helt och hållit följande Golownins förordnande, hyste jag ej den mindsta misstänka om någon trolöshet af Japanerna, ja, jag trodde så säkert på deras uppriktighet, att jag till och med gjorde högtidliga anstalter till emottagandet af de gäster, som wår Kapiten kanske kunde föra med sig.

Under det jag war sysselsat med detta, unges får wid middagstiden, hörde wi hastigt skott lofsas wid stranden, och ett grufweligt skrikande; wi sågo en hop folk framstörta från stadsporten och gå rakt på slupen som hade fört Kapitenen i land. Med fiskare kunde wi tydligt urskilja huru detta, utan all ordning framströmmande folk bemåttigade sig slupens master, segel, åror och öfriga tillbehör. Ibland annat tyckte wi att de buro en af våra roddare, en luden Kuril, på händerne till stadsporten, hwilken tillslöts efter dem. Genast uppstod en djup tystnad; åt sjösidan af Nybygget upphängdes rändigt bomullstryg, så att wi ej

mera kunde se hwad som där föregick, och på denna sidan af skiljewäggen wisade sig ingen. Wi plågades af den grusligaste owisshet öfwer våra kamraters öde. Den som sätter sig i vår belägenhet skall bättre förstå, än jag kan beskrifwa det; och den som känner Japanska historien wet, hwad wi kunde wänta öf af detta folks hämndgirigg karakter.

Jag förlorade ingen minut, utan befallte att lyfta ankar och lade mig närmare staden, emedan jag trodde att, då Japanerna sågo ett krigsskepp så nära, skulle de uppgifwa sitt förehafwande; kanske börja att underhandla och utlemna wåre folk. Men som watten hastigt började att aftaga ända till $2\frac{1}{2}$ fanns djup, så woro wi twungna att åter kasta ankar på ett tämligt afstånd från staden. Wåra kulor kunde wäl ännu råcka staden, men ej tillfoga den någon betydande skada. Under det wi höllo på att sätta skeppet i slagfärdigt stånd, öpnade Japanerna på berget sina batterier, hvars kulor ännu flögo öfwer öf. I rättwis harm öfwer att se mitt Fäderneslands ära och den flaggas skymfas, som annars respekterades af alla upplysta nationer, lät jag beskjuta staden med kulor. Ungefär 170 gånger skjöto wi, nådde öfwen batteriet,

men märkte att det ej gjorde någon öfverflyttad werkan på Nybygget, emedan det åt sjösidan war omgifwet af en jordwall. Lika så litet skadade oss den fiendtliga elden. Jag höll det derföre onyttigt att längre förblifwa i denna belägenhet, förbjöd skjutandet och lyftade ankar. Japanerna, som härigenom blefwo ännu modigare, skjöto tappert på i luften så länge wi afslågsnade oss från staden. Som jag icke hade nog folk för att wäga en landstigning, så kunde jag ej företaga något afgörande till våra kamraters räddning. Med Officerarne woro wi blott 51 man. Wi hade förlorat vår älskade och högakade Kapiten, hwilken då han genomseglade de stora hafwen, under så olika himmelsfärd, med så mycken sorgfällighet wakat för oss. Bedrägeriet hade frånrofwat oss många kamrater, som kanske på det grymnaste woro mördade. Detta förbittrade hela manskapet på det högsta; alla önskade att få hämnas trolösheten, alla woro färdiga att med wäld intränga i Nybygget, befria de våra, eller försträcktligt hämnas på Japanerna, om de äfwen derwid skulle uppoffra sina egna lif. Med ett folk som war lifwadt af sådana känslor war det icke swårt att wisa fienderna en fruktanswärd afswarsamhet; men skeppet hade emedlertid måst qwarblifwa obeskuddadt och skulle

fått hafwa kunnat sättas i brand; hwarje lyckadt eller mislyckadt företag hade icke en gång blifwit bekant i Ryssland, och tillika hade alla de rön gått förlorade som wi på denna resa hade samlat, angående de Kuriliska öarne. Wi kastade ankar så långt ifrån staden, att Fästningens kulor ej kunde råcka oss, och beslöto att skrifwa till vår fångne Kapiten. I detta bref tillkännagåfwo wi vårt bekymmer öfwer hans förlust och vårt misshag till Befälhafwarens i Kuna schir, emot all folkrätt stridande uppförande. Wi underrättade honom att wi tills vidare skulle wända tillbaka till Dchozsk, för att där ingifwa berättelse om hwad som förefallit, men att wi alla woro färdiga att waga våra lif för hans befrielse. Alla Officerarne underskrefwo detta bref, som lades i en på reddan warande tunna. Emot aftenen aflågsnade wi oss ännu längre och wore hela natten färdige till motstånd, i händelse af ett fiendtligt anfall.

Om morgouen sågo wi genom våra sikare, att allahanda lösegendom fördes ur Nybygget, förmodligen i händelse wi skulle försöka att sätta det i brand. Klokan 8 om morgouen emottog jag, såsom den äldste i tjensten, Commando på skeppet, ehuruwäl med de smårtsammaste kånslor, och uppfordrade alla Officerarne att skriftligen upp-

sätta sin mening öfwer bästa sättet att befria våra landsmän. Enstämmigt höllo de före, att man borde inställa alla fiendtligheter, hwilka blott skulle kunna förwårta fångarnes öde, ja till och med kosta dem lifwet, om de annars ännu lefde; men i stället segla till Dchozk och från vår Regering afwakta de säkraste medel för att befria våra olyckliga kamrater, eller hämnas deras död.

Då det blef dager skickade jag Styrmans-medhjelparen Srednago på en båt till tunnan, för att efterse om det i förrgår ditlaggda brefwet war borttagit. Han hade ej uppnått den, då han hörde det trummas i Nybygget, och af fruktan att blifwa angripen af roddarfartyg, wände han om. Berkligen märkte wi också en Bajdare som sköt ut från stranden, men på ett litet afstånd från densamma, utsatte en ny tunna med svart wimpel. Genast lystade wi ankar, för att nalkas Nybygget, och genom ett roddarfartyg låta undersöka tunnan, om deruti till äfventyrs ej låg ett bref eller något annat, hwarigenom wi kunde få förklaring öfwer våra kamraters öde. Men wi märkte snart att tunnan war fästad wid ett tåg, hwars ända räckte ända till stranden, och hwarigenom den omärklige drog tillbaka för att härigenom locka båten allt

närmare och bemåftiga sig densamme. Wi fastade genast ankar och plågades åter af den grusligaste owisshet. Hade den Asiatiska hämndlystnaden redan mördat våra kamrater? eller hade den Japaniska Regeringens berömda klohet försmått att hämnna sig på 7 fångar? Hwad blef oss öfrigt, annat än att wisa Japanerna att wi icke twiflade på våra olyckliga kamraters lif, och att wi ej höllo Japanerna i stånd att i detta fall handla annorlunda än andra kultiverade makter. Dersföre skickade jag Mitschmannen Filatow till en wid udden liggande, obebodd by, med de fångne Officerarnes linnen, knifwar och några böcker, samt Matrosernes kläder, hwarje paket försedt med särskild utaukskrift, och befallte honom lemna det där.

Den 14 lemnade wi, med bittra känslor wiken, som af Officerarne på Diana, med rätta kallades: Bedrågeriets wik, och styrde rakt till Dchozk, nästan beständigt omgifne af tjock dimma. Men denna dimma war också det enda wangenåma på vår resa, emedan winden för öfrigt war gynnande och måttlig. Men i min själ rasade den häftigaste storm, då wi för stiltje några dagar behöllo den olyckliga ön Runaschir i sigte. Ibland styrkte mig en swag stråle af hopp, som smickrade mig med den föreställningen att ännu

icke för alltid vara skild från mina wänner. Ifrån morgonen till oftonen betraktade jag kusten genom kikaren och hoppades beständigt att få se någon af dem, som till äfventyrs kunde hafwa råddat sig i en båt. Men då wi uppnådde den östra Oceanen, där wi för dinna knappt kunde se några famnar långt från oss, då qwaldes jag af de mörkaste tankar, som hwarken dag eller natt lem-nade mig. Jag bebodde samma kajuta som jag i fem år hade delat med min wän Golownin och hwar i mycket stod och låg lika såsom han lem-nade det den olyckliga dagen; allt detta påmin-te mig så lifligt om hans närvaro! Officerarne som kommo till mig med Rapporten, kallade mig ofta af wana, Golownin, och hwarje gång, då detta mistag undföll dem, kommo oss tårar i ögon-nen. Huru ofta hade jag icke här talat med honom om möjligheten att med Japanerna återställa ett godt förstånd, som blott blifwit stördt genom en enda förwågen människas oförståndiga uppförande! Huru fågnade wi oss ej åt den tanken, att på detta sätt blifwa vårt Fädernesland nyttiga! och uu! — Golownin med två utmärkte Officerare och fyra Matrosar, oss fränryckta af ett folk, hwilket i Europa är namnkunnigt för sina grymma för-följelser mot de Kristna — deras öde ogenomträng-ligt doldt för oss!

Efter en 16 dagars lycklig resa, uppsteg för våra blickar staden Dchozk ur hafwet: Den nya kyrkan utmärkte sig i synnerhet. Wi hade så länge saknat den trösten att se en kyrka. Utsynen af en frisklig byggnad är för hwarje sjöfarande uppmuntrande, huru mycket mera ännu för den som stridde med olyckan. Angenäma föreställningar om den nya landningsplatsens innewånare uppväckas hos honom. Den låga udden eller rättare landbanken, hwarpå staden är byggd, upptäckes från sjön icke förr, än man på en gång öfverser hela staden.

För att ej förlora någon tid, befallte jag att wid flaggans upphissande aflossa en kanon, och wäntande på lotsen, lade wi bi. Äfwen skickade oss Hamn-Kommendören snart derpå Löjtnanten Schachow med uppdrag att wisa oss det bästa stället. Efter hans anwising fastade wi ankar. Jag aflemnade nu berättelse om den olycka som hade träffat Golownin, åt Hamn-Kommendören, Kapiten Minitzky, som äfwen genom wänskapsens band war fastad wid Golownin, sedan wi tillsammans tjente på Engelska Flottan. Minitzky tog den varmaste del deri, och hans kloka råd, hans driftiga medverkan i allt hwad som kom an på honom, hade jag att tacka för någon

tröst, så mycket mera som högsta wederbörande lätteligen hade kunnat draga den slutsatts, att jag icke hade försökt allt möjligt för att befria G o l o w n i n.

Som mitt wistande i Dchozk under wintern war alldeles onyttigt för tjensten, så reste jag, med Kapiten Minitzky's samtycke, i September till Irkuzk, med den föresatts att fara till Petersburg, för att omständligt underrätta Ministern för sjöärenderne om allt, och inhämta hans befallningar angående en ny resa till Japaniska kusterna, för våra landsmäns befrielse.

Den nu slutade resan hade wi tillryggalagt med den tröstande tanke att, i det wi uppfylde vår Regerings wilja, hafwa samlat ny kannedom om aflågsna orter och att nu, i kretsen af våra familjer, få hwila ut; — men våra kamraters hårda öde förstörde detta hopp.

Nödwändigt måste jag på en enda winter fullända resan till Petersburg och derifrån tillbaka till Dchozk. — Derföre fick jag ej afwagta slädföret i Irkuzk, dit jag ankom mot slutet af September, utan måste afresa till Irkuzk till häst, en resa som jag fullbordade på 56 dagar. Helan sträckan af 3000 Werst har jag ridande tillryggalagt. Jag måste erklänna att detta ena tåg till lands, warit mig beswärligare än alla minn

fjöreför till sammanstagne. För en sjöman, som blott är wan wid wågornas rörelse, är hästens vertikala stötande ytterst plågsamt. För att winna tid, har jag ibland på 24 timmar ridit två långa stationer, hwarje af 45 Werst; men då war jag också liksom rådbräkad och till och med käckarne nekade mig sin tjenst. För öfrigt är också höstvägen från Jakuzk till Irkuzk, på hwilken man endast ridande kan komma fram, ganska farlig, ty den består näst af fotstigar wid branta sluttningar, hwilka bilda stränderna af Lena. På många ställen äro de nedstörtande floderne betäckte med en hal is, af Strandboarne kallad *Nakip* *), och emedan hästarne från Jakuzk allmänt ej äro skodda, så falla de ofta på denna is. En gång då jag ej brydde mig om en farlig *Nakip* af detta slag, stupade jag, kunde ej få foten lös från stegbygeln och nedrullade tillika med hästen för branten. Jag betalade min oförsiktighet med en ur led wriden fot och tackade Gud att jag ej brutit halsen af mig. Jag råder hwar och en som måste rida denna isväg, att ej fördjupa sig i tankar, ty dessa hästar hafwa den elaka wanen, att alltid klättra upp för branterna och om de där på ett brant ställe råka på en sådan *Nakip*, så kunde de wid fallet lätt riskera det tankfulla hufwudet.

*) Detta ord betyder egentligen den steniga kroppen på infrusterade kroppar, eller också hwar som fastsätter sig i krufor.

I Irkuzk blef jag väl emottagen af Guvernrören Treskin, då jag, i anseende till General-Guvernörens öfver Siberien frånvaro, måste anmäla mig hos honom. Från wederbörande i Dchozk hade han redan fått min berättelse, öfwen längesedan assändt den till de högre Embetsmännen, med anhållan att utrusta en ny expedition till de Japaniska kusterna, för att befria de där trånande fångarne. Denna oväntade och för mig ganska fågnaude omständighet (ty blott derföre företog jag ju den beswärliga resan från Dchozk till Petersburg) bestämde mig att, med Guvernörens samtycke, i Irkuzk afwagta resultatet. Öfwen han deltog mycket i Golownins olycka och sysselsatte sig tillika med mig att utkastia planen till expeditionen, hwilken plan öfwen genast öfversändes att genomses, till General-Guvernören Pestel; men det bekymmer som de dåwarande politiska händelserna förorsakade, gjorde att Monarkens stadfästelse ej utföll, och mig blef i nåder befalldt att wända om till Dchozk och med wederbörandes tillåtelse, på Elapen Diana fullända de ännu återstående undersökningarne, öfwen att fara till ön Kunaschir för att efterforska våra samraters öde.

Under wintern fördes Japanaren Leonsaimo, på Civil-Guvernörens uttryckliga befallning, till

Fukuzi och emottogs där ganska wäl. Man gaf sig all möda att öfwertyga honom om wår Regerings wänskapliga tänkesätt emot hans landsmän; äfwen tycktes det, emedan han tämligen förstod Ryfka, som han wore öfwertygad, och han försäkrade oss att alla Ryfjar i Japan ännu lefde och att deras sak skulle slutas i godo. Med denne Japanare for jag tillbaka till Dehozki, men ej till häst, utan med beqwäma winter = årdon på den glatta Lenaströmmen till Fakuzki, hwarifrån wi i de sista dagarne af Mars afreste. I denna årstid blomstrar wären i trakter som af naturen äro wälsignade, men här herrskade ännu en så skarp winter att isstyckena, hwaraf de fattige innewäsnarne betjena sig i stället för fensterrutor, ännu ej hade blifwit bortbytta mot marien = glas, som annars sker wid tówäder. Vägen till Dehozki war betäckt med djup snö och kunde ej passeras till häst. Men att wänta till des snön hade smält bort, dertill hade hwarken jag tid, eller min Japanare tålmod; wi satte oss på Renar, hwilkas ägare, fåcka Tunguser, woro våra förare. Man måste lemna detta sköna och nyttiga, till människornas tjenst bestämda djur det wittsord, att man rider mycket beqwämare derpå, än på en häst, — ty Renen har ett jämnt lopp, stöter

alldeles icke, och är så tam att den, om man faller, står liksom fastfästad på stället. Detta erforo wi ofta nog, hwartill de små och glidande sadlarne woro skuld. De hade inga stigbyglar och lades på bogarne, emedan djurets rygg är för swag att tåla någon börda.

Wid min ankomst till Schozsk fann jag Diana redan försedd med det vumbärligaste, men att anskaffa allt det som war nödwändig till utrustningen, war ej möjligt, i anseende till de många obehämligheter som floden Schota, i flere affeenden, har med sig. Daktadt dessa hinder lyckades det att, genom Kapiten Minitzky's verksamhet, sätta skeppet i ett så förträffligt stånd, att det alldrig hade kunnat blifwa bättre i de bästa Rysska hamnar. Dersöre är det ej mer än billigt att jag här offentligen till honom aflägger min tacksägelse, emedan han derigenom har mycket bidragit till den lyckliga utgången af min resa. För att föröka manskapet på Diana, gaf han mig af Schoziska sjösoldaterna ännu en Underofficerare med 10 man, och för att förmindrka resans faror, ställde han ännu ett transportskepp från Schozsk, en Drigg kallad Sotik, under mitt befäl. Den kommenderades af Löjtnanten Filatow, en af mina Officerare. Dessutom walde jag af mina

Respsförelselagare, Löjtnanten Zakuschkin, för att kommendera Paul, ett annat Transportfkepp som seglade till Kamtschatka med proviant.

Den 18 Juli 1812, då wi woro färdige att afresa, tog jag ännu ser Japanare om bord, hwilka hade lidit fkeppsbrott wid kusterna af Kamtschatka och som jag nu wille föra tillbaka till deras Fädernesland. Deras fkeppsbrott är gauska märkwärdigt. Det tilldrog sig samma år, som våra kamrater så falskt tillsångatogos på Japanska Kusten och, liksom Ende Försynen så hafwa bestämt det, af hela manskapet räddade sig just så många som de wäras antal i Japan utgjorde. Efter Euroveiska äfgifter måste det synas lätt att utwerla dessa mot dem; men det följande skall wisa huru wila de Japanska lagarne i detta hänseende äro mot våra.

Klockan 3 om eftermiddagen den 22 Juli, afseglade wi, åtföljde af Briggen Sotik. Min föresatts war att gå den forrtaste wägen till Kunaschir genom Piko w ska Kanalen eller åtminstone genom Defrisiska Sundet. På denna resa föreföll annars ingenting märkwärdigt, utom det att wi en gång swäfwade i stor fara. Den 27 Juli, ungefär wid middagstiden, hade den moln betäckte

himmelen så klarnat, att wi ganska wäl kunde bestämna hwar wi woro. Wi besunno oss 37 mil norr om ön St. John. Denna ö upptäcktes af Billings, då han seglade från Dchozsk till Kamtschatka med skeppet Ryslands ära. Dess geografiska läge, efter astronomiska observationer, är ganska riktigt utsatt af Kapiten Krusenstern. I allmänhet kunna alla de orter, hwilkas läge denne skicklige sjöfarande har bestämt, nästan likaså wäl tjena till rättelse för Kronometern, som Greenwiche's Observatorium. Dersöre twiflade wi icke det mindsta på vårt sanna läge i anseende till denna ö, så mycket mer som wi på denna dag till och med tagit middagshöjden tåmmeligen noga, och beslöt att så taga vår riktning att wi seglade förbi Ön på ett afstånd af 10 mil, och Briggen Sotik befallde jag genom Signaler att hålla en half mil efter oss. Om wäderleken skulle tillåta det, wille jag betragta ön St. John, emedan den ganska sällan blifwit sedd af Kompagniets fartyg eller af Dchozkska transport-skepp, dersöre att den ej ligger på den wanliga wägen från Kamtschatka till Dchozsk.

Den 28 Juli blåste det med tjock dimma, genom hwilken wi rakt framför oss blefwo warse en hög sten, knappt 20 famnar från oss. Nu

war vår belågenhet ytterst farlig. Mitt i hafwet
 så nära en brant klippa att wi hwarje ögonblick
 måste wänta att se skeppet slagit i stycken — hwent
 skulle där ännu hålla räddning för möjlig? Lik-
 wäl räddade oss Försynen. Wi wände på stället,
 hämmade skeppets starka fart, och fastän wi et
 genast fullkomligt kunde afwända faran, så
 kunde wi likwäl mindska den skada som det wid
 widrörandet af klippan nödwändigt måste lida.
 Wi fingo sålunda blott en lätt stött i fören, och
 då wi söder ut bleswo warse en öppen genomfart,
 lupo wi in och foro förbi denna klippa och ännu
 flera som wi uppträcke i dimman. Sedan wi
 hade genomgått denna port, påskyndade wi åter
 vår fart, följde strömdraget och kommo ändtligen
 i ett annat sund återigen emellan stenar, till ett
 säkert djup. Nu hisgade wi segel och aflägsnade
 oss från dessa farliga klippor. Briggen Soti
 gifwo wi, genom en töcken=signal underrättelser,
 om den hotande faran, som den undgick i det att
 den höll under vinden för oss.

Då dimman, klockan 4 om morgonen, delade
 sig, sågo wi först hela widden af den fara wä
 hade undwikit. Sn St. John, med alla de
 klippor som omgifwa den, kunde tydiligen ses.

Den har ungefär en mil i omkrets och liknat mindre en ö, än en ur hafvet framskjutande fågelformig sten, som på alla sidor är brant och otillgänglig. I öster, i dess grannskap, ligga fyra stora stenar, men emellan hwilka af dem strömdraget hade fört oss, kunde wi, i anseende till den tjocka dimman, ej märka. Den försträckelse hwari blotta anblicken af denna fara försatte oss, war större än den hwari wi woro under sjelfwa faran, emedan skeppet då så hastigt måste wändas, att wi alldeles icke hade tid att tänka på oss sjelfwa. Men under det wi gingo så nära förbi klipporne, att wi hade kunnat springa på dem, stötte slupen hastigt 3 gånger, stötur som gingo mig genom själen. Tillika förtog bullret af de från klipporna tillbakaflående vågorne, ljudet af rösten, så att ej något kommando kunde höras. Mitt hjerta stelnade och min sista tanke war att wid skeppets föroljefande afwen de 6 Japanerna skulle omkomma, på hwilka wi hade byggt våra samraters befrielse. Utom ön St. John sågo wi, då wädret klarnade, afwen Briggen Sot i till till vår stora glädje, på ganska litet afstånd från oss. Men sedan utbredde sig åter en tjock dimma som ej tillät oss at se längre än några famnar från oss.

Sedan mötte oss widare ingenting märkwärdigt, ty motwind och dylikt äro wanliga hinder. Klokan tre om eftermiddagen, den 12 Augusti, sågo wi först land, den nordliga delen af Snurupa, men kunde, i anseende till dinna och morwind, ej förr än den 15 Augusti genomfara Defrisiska Sundet, och samma ledsamheter uppehöll oss ännu 13 dagar wid kusterna af Sturupa, Tschikotana och Runaschir, så att wi ej kunde inlöpa i hamnen af den sista (densamma som wi det förra året hade kallat Bedrågeriet & wit) förr än den 28 Augusti.

Då wi förbifeglade hamnens Fästningswerk på kanonskottshåll, märkte wi att ett nytt batteri af 14 kanoner, i två rader öfwer hwarandra, war anlagdt. Så snart man blifwit oss warse i wiken, hade Japanerna dolt sig, det sköts ej på oss och wi sågo ej den mindsta rörelse. Hela Nybygget åt sjösidan, war behängdt med randigt tyg, så att wi blott kunde se bakdelen af de stora Kasernerna. Alla deras roddarfartyg woro uppdragne på land. Att döma efter dessa yttre omständigheter, syntes det som Japanerna hade kommit på bättre tankar om oss, och wi kastade ankar två mil från staden. Det är ofwansföre nämndt, att Japanaren Leonzaimo, som wi hade med oss, förstod något

Ryska. För 6 år tillbaka hade han blifwit borttå-
 förd af Löjtnanten Chwostow. Genom honom
 uppsatte wi nu ett kortt bref på Japanska språket,
 till öns Befälhafware, hvars innehåll egentligen
 blott war ett utdrag af en uppsats af Civil-Gu-
 vernören i Irkuzk. Det innehöll orsakerna hvars
 före Diana blifwit skickad till Japanska kusterna,
 och sedan det emot Kapiten Golownin begångna
 förräderi war beskrifwit, slöt det med de orden:
 ”Dåttadt denna owäntade fiendtliga gerning, äro
 wi förbundne, att uppfylla wår Monarks besäll-
 ningar och föra derföre tillbaka alla de Japanare,
 som undkommit skeppsbrottet wid kusterna af Kamt-
 schatka, hwarutas synes att wi ej hafwa den mind-
 sta fiendtliga affigt, och wi hysa det förtroende att
 man nu äfwen skall utlemna till oss fångarne,
 såsom oskyldiga människor, hwilka ej hafwa till-
 fogat skada åt någon. Om likwål, emot förmodan,
 detta ej skulle ske, emedan man kanske måste af-
 wakta Japanska Regeringens afgörande, eller af
 andra orsaker, så skola wi nästa år återkomma
 med samma begäran.”

Wid öfversättandet af detta bref, wisade
 Leonfaimo, på hwilken wi hade satt hela wårt
 hopp, en uppenbar list. Redan några dagar före
 wår ankomst till Kunaschir, hade jag bedt honom

Själfständigt sig med öfversättningen; men han föregaf alltid att brefwet wore för widlyftigt att han icke kunde öfversätta det. "Jag," sade han på sin brutna Ryfka, "öfversätter hwad ni sagt mig och skall skrifwa kortt bref. Hos oss bref icke får wara lång, wi icke älska komplimenter, blott saken; hos oss Chineser så skrifwa, förlora alldeles förståndet." Efter denna Japanska moral måste jag lemna honom sin wija. Samma dag som wi ankommo till Kunaschir, lät jag kalla honom till mig och bad att få brefwet. Han gaf mig det på ett halft ark, som war fullskrifwit rundt omkring. Emedan i detta hieroglyfiska språk, en enda bokstaf ofta innefattar en hel mening, så måste wäl bladet innehålla en ganska omständlig beskrifning på allt, som han trodde wärdt att meddela sin Regering, och kunde följagtligen wara ganska ofördelaktigt för oss. Jag sade honom genast att brefwet syntes mig mycket för långt för wårt ändamål, och att han utan twifwel måtte hafwa tillsatt mycket eget. Jag fordrade att han, så godt han kunde, skulle uppläsa brefwet på Ryfka för mig. Han tycktes ej det mindsta förrolampad derigenom, utan swarade att bladet egentligen innehöll tre bref, ett kortt, angående wår sak, det andra innehållande berättelse om Japanernas skeppsbrott och det tredje berättelser om hans egna i

Ryssland utståndna olyckor. Jag sade honom att nu wore endast nödigt att sända vårt bref; de andra båda måste wänta på ett annat tillfälle. Men om han önskade att de straxt skickades med, så skulle han gifwa mig en affskrift deraf. Hårpå affskref han utan motsägelse det första korta brefwet, men dröjde med de andra, sägande att det war för swårt. "Huru kan det wara för swårt," frågade jag, "då Du sjelf har skrifwit dem?" Öfverargad svarade han: "Heldre will jag försiöra dem." Och genast tog han en pennknif, affskar den delen af papperet hwarpå de stodo, stoppade den i munnen, började på att tugga med listiga och af hämd lägande blickar, och efter en sekund swäljde han ned den i min närvaro. Hvad papperet innehöll blef oss en hemlighet. Och på denne listige bnf, måste wi lita! Nu war jag blott angelägen om att få weta, om han på det återstående stycket verkligen hade framställt vår sak. Under resan hade jag ofta samtalat med honom om åtskilliga föremål angående Japan, och uppskrifwit många från Rysskan på Japaniskan öfversatta ord. Af blott nyfikenhet hade jag låtit honom säga efter många Rysska familjnamn, äfwen min olycklige wäns, för mitt minne alltid närwarande namn, Wasili Michailowitsch Golownin. Jag åstundade nu, att han skulle wisa mig det stället

i brefwet där detta namn stod. Han gjorde det; jag jennsförde stället med det förr uppskrifna och öfvertygade mig att talet verkligen war en Galonuin. Nu uppdrog jag en af våra Japanare att öfwerlemnna brefwet till öns Besälhafsware personligen. Wi satte honom i land midt emot vår ankarplats. Genast omringades han af Ludna Kuriler, hwilka, gömde i det höga gräset, förmodligen hade iakttagit alla våra rörelser. Han gick med dem till Nybygget, och knappt hade han nalkats porten, förr än Batterierna började att beskjuta wiken med kulor. Dese woro de första skott sedan vår ankomst. Jag frågade Leonsaimo hwarföre de sköto, då de sågo att en enda man med djerfwa steg gick till staden. — Han swarade: "I Japan är så, sådan lag, icke döda människor, men skjuta." — Detta öwäntade uppförande af Japanerna omintetgjorde för mig det tröstande hopp, att kunna tråda i underhandling med dem. I början, då wi nalkades Nybygget, sköto de icke; men nu emottogo de vår Parlamentär på detta sätt som tywår, ej kunde uttydas såsom bewåget. På skeppet gjordes ingen rörelse och båten som hade satt Japanaren i land låg redan åter bredewid öf. Wid porten omringades denne af en hop folk, och wi förlorade

honom snart är sikte. Tre dagar förflöto under en fruktlös wäntan på hans återkomst.

Under hela denna tid sysselsatte wi oss endast med att från morgonen till aftonen se åt stranden, så att wi kunde tydligt märka de minsta föremål, ifrån det stället där wi hade satt Japanaren i land, ända till Nybygget. I vår inbildning rörde de sig stundom och då ropade wi med förtjusning, se där kommer vår Japanare. Icke sällan warade denna willfarelse länge, i synnerhet wid solens uppgång och tjock luft, då strålbrytningen besynnerligt förstörde föremålen, så att wi ofta höllo en forp med utbredde wingar för en Japanare, i sin wida, nattrocklika klädnad. Leon sa imo sjelf lämnade ej fikaren ur handen flere timmar efter hwarandra, och syntes ganska ledsen då ingen kom. Nybygget förblef för oss en tillsluten graf.

Med nattens inbrytande höllo wi skeppet beständigt i slagfärdigt stånd. Den djupa tystnaden afbröts blott af våra skyltwarters signaler, hwilka, genljundande genom hela wiken, underrättade våra fiender att wi icke såfw. Emedan wi behöfde friskt watten, besallte jag att skicka en båt med bewäpnadt folk till stranden, för att fylla tunnorna, och tillika

fattes ännu en Japanare i land med lika uppdrag, att förklara Befälhafwaren hvarföre det Ryfska Skeppet hade kommit till dessa kuster. Jag önskade att Leonsaimo skulle bifoga ett kortt bref, men han afflog det, fägande: "Emedan på wårt första bref ej något swar har kommit, så törö jag ej, emot wära, lagar fkrifwa ännu en gång." Deremot rådde han mig att uppsätta ett memoria på Ryfska, som den afficklade Japanaren kunde öfversätta. Jag gjorde det. Efter några timmar kom denne tillbaka, sade att han blifwit presenterad för Guverndren och welat till honom aflänna mitt bref, men han hade ej emottagit det. Derpå sade han muntligen till honom, att Ryfsarne hade fcklat folk till stranden för att fylla watten. Han swarade: "Godt, låt dem taga watten, och Du, gå åter dit derifrån Du är kommen." Widare sade han ej ett ord, och aflägsnade sig. Wår Japanare hade wäl tillbragt någon tid ibland Ludna Kuriler, men som han ej förstod deras språk, så kunde han äfwen ej få weta någon ting af dem. Han berättade att Japanerna hade stått på afstånd och ej wägat att nalkas honom, och ändtligen hade Kurilerna nästan med wåld åter fört honom ut genom porten. Den ärlige mannen tillstod för mig, att han hade önskat att qwarblifwa

på stranden, och äfwen med tårar bedt Befälhafz-
 waren förinna honom att få stanna qwar öfwer
 natten, men denne hade med wrede nekat honom
 det. Derutaf slutade wi att vår förste budbärare
 ej måtte blifwit bättre emottagen, och att han af
 fruktan för stryk, om han ej förde med sig någon
 underrättelse om våra kamrater, gömt sig i bergs-
 bygden, eller wändt sig till något annat Nybygge
 på ön. Jag önskade att på en dag förse mig
 med watten och skickade dertfore, floctan 4 om efter-
 middagen, de öfrige toma tunnorne till stranden,
 Japanerna, som lurade på alla våra rörelser,
 började att skjuta blindt, då våra båtar redan
 woro wid stranden. För att undwika hwarje
 fiendtlighet, gaf jag genast signal att de skulle komma
 tillbaka. Då Japanerna märkte det, hörde de upp
 att skjuta. Under vårt sju dagars långa wistande
 i Bedrägeriets wik, blefwo wi blott alltför-
 wäl warse, att de hyste ett afgjordt mistroende
 till oss, och Befälhafzwaren, skedde det nu af egen
 wilja, eller efter hans Regerings föreskrifter, wä-
 grade alldeles all gemenskap med oss. Huru skulle
 wi nu bära oss åt, för att få weta något om
 våra kamraters öde. Wi erinrade oss, att förledit
 år hafwo fört deras tillhörigheter till den öde
 fiskarebyn, och önskade att weta om de blifwit bort-

lagna berisfrån. Jag befällte dertföre Löjtnanten Filatow, Befälhafwaren på Briggen, att gå under segel och med bewäpnadt folk undersöka byn. Då Briggen uppnådde stranden skjöts från Batterierna, men i anseende till det betydliga afståndet, alldeles förgåfves. Efter några timmar raporterade Löjtnanten Filatow, att han ej hade funnit något i det hus där sakerna blifwit lagda. Wi tyckte att det war ett godt tecken och den föreställningen att våra kamrater ännu lefde, uppmuntrade oss mycket. Andra dagen skickade jag Japanaren återigen till stranden, för att underrätta Befälhafwaren hwarföre Briggen hade landat. Jag bifogade tillika ett kortt bref på Japanska språket, som jag endast med mycken möda kunde förmå Leonsaimo att uppsätta. I det samma anhöll jag att Befälhafwaren måtte möta mig till ett samtal. Jag wille åfwen skriftligen förklara orsakerna till Briggens landande wid fiskarebyn, men den odräglige Leonsaimo war obeweklig. Morgonen derpå kom Japanaren tillbaka. Befälhafwaren hade wäl emottagit brefs wet, men wille ej swara skriftligen, utan sade blott. "Det är godt; Rycka Kapitenen må komma till Nybygget till ett samtal." Det war så godt som ett affslag, ty det hade varit oförnuftigt af mig, att samtalyka

bertill. Ångående orsaken till vår landning wid
 fiskarebyn, hade Befälhafwaren swarat: "Hwad för
 saker? De bringades då tillbaka." Detta twety-
 diga swar förstörde det hopp wi hade fattat om
 våra fångars lif. För öfrigt hade vår Japanare
 icke heller nu fått blifwa i Nybygget öfwer natten,
 utan hade tillbrägt den i gräset midt emot vårt
 skepp. Allt vidare parlamentera genom Japanare,
 som ej förstods Nyska, tyckte wi wara alldeles
 onyttigt. På alla våra bref fingo wi ej några
 skriftliga swar, och så blef oss ingenting annat
 öfrigt än att med owisshetens smärtande känslor
 lemna denna strand. Wisserligen förstod Leon-
 saimo Nyska, men honom wille jag blott i högsta
 nöden afficka till Befälhafwaren, emedan jag
 fruktade att, om han behöll honom på ön, eller
 han sjelf icke wille komma tillbaka, så skulle wi
 förlora vår ende Volk. Derföre försökte jag ännu
 ett annat medel. Jag trodde det nämligen wara
 görligt och i sin ordning, samt äfwen icke förnär-
 mande vårt fredliga förhållande till Japanerna,
 om wi oförmodadt öfwerfölls ett af deras fartyg
 som gingo fram och tillbaka i wiken, och, utan
 att betjena oss af wapen, tillsångatogo en förnäm
 Japanare, af hwilken wi kunde erhålla tillförlitlig
 underrättelse om våra kamraters öde, derigenom

befria oss från vår beswärliga, owerkamma be-
 lägenhet och slippa att ännu en gång fara till
 Runaschir, hwilket, efter allt hwad som före-
 fallit, alldeles icke lofwade någon bättre utgång.
 Dyckligtwis syntes på tre dagar ej ett enda skepp
 i hafswiken, och wi trodde att, i anseende till den
 infallna hösten, deras sjöfart redan wore slutad.
 Hela vårt hopp hwilade således på Leonsaimo.
 För att utforska hans tänkesätt innan wi skickade
 honom till stranden, sade jag honom att han skulle
 skrifwa ett bref hem, ty i morgon ämnade wi att
 åter gå till sjös. Då skiftade han färg. Med
 märkbart twång tackade han mig för underrättelsen
 och sade: "Gudd, jag skall endast skrifwa att man
 ej mera skall wänta mig hemma." Sedan fortfor
 han med stor rörelse: "Will ombringa mig sjelf,
 går icke mera till sjös, måste dö ibland Ryssarne"
 En människa i denna stämning kunde icke mera
 wara oss till någon nytta. Håftigheten af hans
 känslor måste wi billiga, efter de swära lidanden
 han utstått i Ryssland. Jag måste frukta att han,
 beröfwad allt hopp att få återwända till sitt Fä-
 dernesland, i ett anfall af förtwiflan skulle om-
 bringa sig, och beslöt derföre att sätta honom i
 land, för att ännu en gång föredraga Besälhaf-
 waren vår begäran, och förinå honom till ett sam-

tal. Då jag gaf honom mitt beslut tillkänna, swor han att oförtöfswadt återkomma, hwad han på skulle få weta, så framt man icke qwarhölle honom med wåld. För detta möjliga fall, betjente jag mtg af följande försiktighets reglor: Jag affände tillika med honom, ännu en Japanare, och försåg Leonsaimo med tre sedlar. På den ena stod: "Kapiten Golownin och de öfriga äro i Kunaschir." På den andra: "De äro afförda till Matsmai, Mangasaki eller Jeddo." På den tredje: "De äro döda." En af dem skulle Leonsaimo, ifall det ej blef honom tillåtit att komma tillbaka, lämna till Japanaren, och allt som de erhållna underrättelserna fordrade, stryka ut eller sätta till.

Den 4 September blefwo båda satte i land, och redan andra dagen sågo wi dem till vår stora glädje komma tillbaka från staden, och skickade genast båten emot dem, under det att wi smickrade oss med de bästa förhoppningar. Emedan wi, wåpnade med våra lifare, ej lemnade dem ur sigte, så blefwo wi warse att den andre Japanaren wände sig åt sidan och gömde sig i det tätta gräset. Leonsaimo kom ensam. På min fråga hwar den andre tagit wägen, swarade han, att han wisste det icke. Med spänd wäntan stodo wi

alla omkring honom, för att få höra hans budskap; men han bad att få gå med mig i kajutan, hwarest han i min och Löjtnanten Rudakows närvaro berättade huru swårt det varit för honom att få företråde hos Befälhafwaren, hwilken, utan att gifwa honom tid att tala, hade frågat hwarföre Kapitenen sjelf icke kom i land. Leonsaimo swarade att han icke wistte det, utan wore sånd för att fråga hwad som hade blifwit af Golownin och de öfrige fångarne. Emellan fruktan och hopp wäntade wi att få höra swaret, men Leonsaimo började på att underrätta sig om jag äfwen icke skulle tillfoga honom något ondt, om han sade mig sanningen. Sedan han hade erhållit försäkran om motsatsen af mig, sade han de förskräckliga orden: De äro alla döda! Detta budskap försatte oss i den djupaste sorg, och med mindre lugn kunde wi se åt stranden, hwarest våra wänners blod blifwit utgjutit. Som jag af mina Förmän alldeles icke hade någon föreskrift huru jag i ett sådant fall skulle förhålla mig, så höll jag för rätt, att af alla krafter utöfwa hämnd på boswarne, öfwertygad att vår Regering ej skulle lämna Japanernas ögerning obemärkt. Ännu behöfde jag ett mera tillförlitligt bewis, än Leonsaimo's blotta ord. Därföre skickade jag honom ännu en gång i land.

för att utbedja sig en skriftlig bekräftelse af Befälshafwaren. Tillika låfwade jag honom och de ännu öfrige Japanerna fullkomlig frihet, i fall wi skulle besluta att försara fiendtligt. Emedlertid gaf jag befallning åt båda skeppen att hålla sig färdige för att angripa Japaniska Nybygget.

Leonsaimo hade låfwat att komma tillbaka samma dag, men wi sågo icke till honom. Äfwen den följande dagen wisade han sig icke, och att längre wänta på honom war osäkert. Genom hans uteblifwande blef öf emedlertid den förskräckliga underrättelsen åter twifwelaktig, och jag fattade det fasta beslut att ej lemna Bayen förr än någon Japanare eller något skepp fallit mig i händerna, hwarigenom wi kunde få weta rena sanningen.

Den 6 September om morgonen blefwo wi warse en Japanisk Bajdar. Genast skickade jag Löjtnanten Kudakow med två roddarfartyg för att bemäktiga sig den, och ställde ännu två Officerare, Srednago och Sawelieff, under hans befäl. Båda hade frivilligt erbjudit sig till detta första fiendtliga företag. Wårt detachement upp nådde snart Bajdaren och tog den nära stranden.

Det derpå warande folket sprang derifrån; Endast två Japanare och en luden Kuril fän-

gädes af Samuelieff i den tätta småskogen wid stranden. Men dessa kunde ej upplysa oss det mindsta. Då jag wille tala med dem, föllo de på knä, och på alla mina frågor swarade de endast: Che! Che! Ingen wänlighet war i stånd att af dem göra talande djur. Min Gud! tänkte jag, utaf hwad för besynnerliga medel skola wi ännu betjena oss, för att af detta obegripliga folk få någon upplysning!

Andra morgonen sågo wi ett stort Japanskt Skepp komma från sjön och styra rakt mot Bayen. Genast skickade jag Löjtnanten Rudakow emot det, med sträng befallning att ej betjena sig af wapen utan endast genom skrämmande bemåttiga sig fartyget och föra dess Befälhafware till mig. Efter några timmar sågo wi att skeppet utan märkbart motstånd war i våra händer, och att det bogserades till vår ankarplats. Löjtnanten Filatow kom och rapporterade mig följande: Då våra båtar nalkades det Japanska skeppet, sågo de många, som det tycktes, bewäpnade människor, och då det efter gifwet tecken ej drog in segel, så woro wi nödsakade att ett par gånger skjuta i luften. Då drogo Japanerna genast in segel, och emedan stranden war ganska nära, störtade sig

några i watten för att rädda sig genom simmande.
 De som wöro våra båtar närmast, uppfiskades af rodd-
 därne, de andre simmade till stranden eller omkommo.
 60 man utgjorde besättningen på det Japanska far-
 tyget, hwars ägare nu fördes till mig. Hans dyr-
 bara gula klädning, sabeln som han bar och andra
 kännetecken, bewisade att han war en betydande man.
 Jag inböd honom genast i Kajutan. Han hälsade på
 mig efter sitt lands sed, ganska ödmjukt. Då jag
 bad honom wara lugn, satte han sig helt wänligt
 på en stol. Jag begagnade mig af de Japanska
 ord jag hade lärt af Leonfaimo, då jag frågade
 honom. Sålunda erfor jag att han hette Takas-
 tai = Kachi och hade Rang såsom Sindofnas-
 motsch, det will säga, Befälhafware och ägare
 af flera skepp. Han sade sig wara ägare af tio.
 Han kom med sitt skepp från ön Sturupa och
 ämnade sig till hamnen Chaodade på ön
 Matsmai. Hans last bestod af torlad fisk, och
 motwind hade nödgat honom att löpa in i Bayen
 af Kunaschir. För att genast underrätta honom
 om allt hwad oss angick, gaf jag honom det bres-
 wet att läsa som Leonfaimo hade skrifwit till
 öns Befälhafware. Sedan han hade genomläst det,
 sade han hastigt: Kapiten Muhr och fem Ryfvar
 besinng sig i staden Matsmai. Sedan berättade

Han, i hwilken månad de blifwit ditförda från Kunaschir, genom hwilka städer de gått, och huru länge de uppehållit sig på hwarje ställe; beskref afwen Muhr's wårt, och hwad som utmärkte honom; forrtligen, blott en omständighet hindrade oss, att fullkomligt öfwerlemna oss åt glädjen, nemligen, att ej ett ord nämndes om Golownin. Det tycktes wara naturligt att han i sin belågenhet sökte öfwertala oss, att våra landsmän ännu lefde; men huru kunde han i hast uppdikta så många särskildta omständigheter? På andra sidan blef oss Leonsaimo's berättelse obegriplig. Hwad kunde förmå honom att berätta oss en sådan osanning? Kanske hämnad för de af Chwostow på Japanska kusten föröfswade wåldsamheter? Eller fruktade han att, om han gaf oss underrättelse att våra kamrater lefde, blifwa qwarhållen på skeppet. Men han hade ju blott behöft att skicka en af de tre biljetterna och blifwa qwar på stranden. Det kunde också hända, att den elake Befälhafwaren på ön, werkligen gifwit honom ett sådant swar, för att på en gång blifwa af med oss, och till afwentyrs uteblef Leonsaimo nu alldeles af fruktan.

Fastän man af allt detta ej kunde sluta någonting med säkerhet, så war det likwäl nu samor

likt att våra kamrater ännu lefde, och derföre
 uppgaf jag gerna hwarje tanke på hämnd; men
 swårare war det att stilla manskapet, som genom
 det olyckliga budskapet nu en gång hade kommit
 i gäsning. En af dem berättade för den wakt-
 hafwande Officeraren, att de i ägaren af det Ja-
 panska skeppet, hade igenkännt samma Embets-
 man, som war på ön Iturupa då wi förleden
 sommar hade första sammankomsten med Japanerna.
 Då woro Herrarne Muhr och Nowitzky när-
 warande, och den siste försäkrade lifaledes att han
 fann stor likhet emellan vår fånge och den Em-
 betsmannen, erinrade sig äfwen tydligt att han då
 hade uppskrifwit namnet Muhr. "Följakteligen,"
 sade manskapet, som på min befallning hade för-
 samlat sig på skantsen, "följakteligen bör man ej
 undra öfwer, att han känner Muhr och ej wet
 något om vår älskade Kapiten. De våra äro säkert
 döda, derföre äro wi alla färdiga att utgjuta
 vårt blod så snart Ni befaller." — Fastän jag
 innerligen gladde mig åt dessa känslor, så före-
 ställde jag dem likwäl, att hoppet, att våra kam-
 rater ännu lefde, hade åter wunnit i sannolikhet;
 i motsatt fall skulle våra högsta Befälhafwande,
 säkert utomdesß, gifwa oss tillfälle att wisa vår
 ifwer. Sedan detta ögonblick, afflod jag från
 alla fiendtliga demonstrationer, och beslöt att taga

med mig till Kamtschatka den mig af Försynen sände Japanaren Takatai-Kachi, i det hopp att under vintern grundligen utforska af honom, så wäl våra kamraters öde, som ock Japanska Regeringens förehafwande. Han syntes mig ej höra till antalet af sådane Japanare som wi hade haft hos oss, utan wara af högre stånd, och följakteligen erfaren i sitt Fäderneslands angelägenheter. Efteråt fingo wi weta att han war en ganska rik och ansedd köpman, men såsom Befälhafware af sina skepp, hade han lika rang med statens Embetsmän; dertfore kallade wi honom afwen Matschalnik. (Befälhafware, Förman.)

Då jag gaf honom tillkänna att han skulle hålla sig färdig att följa med till Ryssland, och förklarade honom orsakerna som nödgade mig att handla på det sättet, begrep han mig fullkomligt, men afbröt mig några gånger, (då jag påstod att Golownin, Muhr och de öfrige woro, som öns Befälhafware sjelf hade förklarad, samteligen mördade) med de orden: "Det är icke sant! Kapiten Muhr och de öfriga äro friska, och lefwa i Matsmai, blifwa wäl hållna, och hafwa frihet att gå omkring i staden, blott åtföljde af två Embetsmän." Då jag sade att han skulle borrt med oss, swarade han med ett beundransvärdt

lugn: "Godt, jag är färdig," och bad blott att han icke i Ryssland skulle blifwa skild från mig, hwilket jag låfwade honom, och att jag nästa år skulle föra honom tillbaka till sitt fädernesland. Hårfpå fogade han sig fullkomligt i sitt öde.

De fyra Japanare som wi ännu hade hos oss, förstodo ej ett ord Rysska, kunde således ej wara oss till någon nytta. Dessutom woro de angripna af skörbjugg och skulle sannolikt hafwa dött, om de återigen måst tillbringa winteru i Kamtschatka; jag höll det derföre för billigt att lika med deras Kamrater, sätta dem i frihet, försörjde dem med allt nödwändigt och skickade dem i land. Jag hoppas att de af tacksamhet hafwa bibringat sina landsmän en bättre tanke om Ryssarne. I deras ställe beslöt jag att taga fyra andra från det Japanska skeppet, för att passa upp deras herre, och jag öfwerlämnade åt honom att wälja. Men han bad mig enträget att ej taga någon Matros, emedan de woro dumma, utomordentligt fruktade Ryssarne och skulle sörja för mycket. Hans håftiga böner gjorde mig något wacklande i den tron att våra kamrater werkeligen lefde i Matsmai, och derföre förklarade jag bestämdt, att jag skulle taga fyra man med mig. Hårfpå bad han mig ännu att jag sjelf skulle fara

med honom till hans skepp. Då wi ankommo dit, församlade han hela sitt kommando i kajutan, satte sig med fötterna under sig, på en lång dyna som låg på en enkel ren matta, och bad mig sitta bredwid sig. Matroserne föllo alla på knä för oss. Han höll ett långt tal, hwari han förklarade att några af dem måste följa med till Ryssland. Här börjades ett ganska rörande upptråde: många af matroserna nålades honom med sänkta hufwuden, och hwiskade något ganska ifrigt till honom; nästan alla hade tårar i ögonen. Han sjelf, som hittills hade wisat lugn och själsstyrka, började på att gråta. Jag war willrådig om jag skulle utföra min föresatts. Endast nödwändigheten kunde bibehålla mig derwid, för att sedan af hwar och en särskildt utforska om våra kamrater verkligen lesde i Mats mai. Till mitt icke ringa nöje hade jag ingen orsak att ångra det; ty Matschalniken (som jag hadanester will kalla honom) som efter sitt stånd war wan wid ett wisst lefnadsfatt och wid weklig Asiatisk lure, hade, utom sina Japanare, fått umbära mycket. Twå af dem woro sedan turwis beständigt hos honom. Emedan han nu wisste hwarföre jag tog honom med till Ryssland och hwad Leonsaimo några dagar före hans ankomst hade berättat mig i Befälhafwarens namn, så bad jag honom att omständligt tillskrifwa den sednare om allt. Han

skref ett långt bref, sedan han ännu en gång hade frågat mig om alla omständigheter, skeppets namn, tiden då wi reste till Kunaschir, hwar Leonsaimo wore, o. s. w.

Sedan uppförde sig Takatai=Rachi och hans Matrosar liksom vårt skepp varit deras eget, och wi på vår sida använde allt för att öfvertyga dem att wi ej höllo Japanerna för någon elak, utan för en fredälskande Nation, med hwilken blott af en händelse det goda förhållandet blifwit afbrutit. Samma dag kom, på min inbjudning, äfwen ett fruntimmer ombord till oss från det eröfrade skeppet. Hon war Takatai=Rachi's beständiga följeslageriska på hans resor från Chakodade, hans boningsort, till Sturupa. Hon war ganska nyfiken att få se vårt skepp, de främmande människorna och de artiga fienderna, hwarföre hon ansett oss och deras wänskapliga umgänge med hennes landsmän. Icke mindre war ett Japanskt fruntimmer för oss en märkwardig syn. Då hon kom på skeppet märkte wi att hon war ganska rädd och förlågen. Jag bad genast Takatai=Rachi att föra henne till kajutan och fattade henne sjelf wid andra handen. Wid dörren wille hon, efter Japanskt bruk, afstaga sina halmskor; men som i min kajuta hwarken

funnos mattor eller tapeter, så gaf jag henne genom tecken tillkänna att hon hos oss kunde wara fri från denna besynnerliga höflighet. I kajutan lade hon båda händerna på huswudet med flätsidan af handen utåt och hälsade oss med en djup buggning. Jag förde henne till en stol, och Kachi sade åt henne att hon skulle sätta sig derpå. Till lycka för detta owäntade fremmande, besann sig på skeppet ett ungt temmligen wadert fruntimmer, wår yngste Fältkärs hustru. Då Japaniskan fick se denna, tycktes det göra henne mycket nöje; hon blef munter och gjorde sig genast bekant med henne. Wår Nyssa sökte att roa den fremmande med det som hela werldens qwinnor finna nöje uti; hon wisade henne nemligen sin granlåten. Destridigt war Japaniskan en dame efter modet. Hon beskådade alla herrligheterna med stor nyfikenhet, proberade något och uttryckte sin förundran genom ett angenämt leende. Men måst förundrade hon sig likwål öfwer wår Nyssas hwita färg. Hon for med händerna öfwer hennes ansigte liksom mistänkte hon smink, och utropade ofta det ordet: joo y! joo y! det will säga: bra! Som jag märkte att Japaniskan tycke om den nya granlåten, så höll jag en spegel framför henne, på det hon måtte kunna se huru den anstod hennes ansigte.

Ryskan war just bakom henne, liksom hade hon med flit ställt sig där för att wisa henne skillnaden i ansigtsfärgen. Saktmodigt lade hon bortt spegeln, sägande: warii! warii! (ej bra). För öfrigt war hon sjelf rätt wacker; hennes bruna owala ansigte hade regelbundna drag, en liten mun med swarta lakerade glänsande tänder; ögonbrynen, smala, swarta och liksom dragna med en pensel, bestuggade ett par eldiga, ej för djupt liggande ögon af samma färg. Det swarta håret war uppbundet som en Turban, utan annan prydnad än några små sköldpads-kannar. Hon war af medelmåttig storlek, fint och wäl wäxt. Hennes klädnad bestod af sex siden, fint wattrade, wida rockar lika våra nattrockar; hwarje af dem war med ett särskildt band bunden långt ned på lifwet, derifrån ända ned, woro de hårdt åtdragna. De woro alla af olika färg och den öfwersta swart. Hennes tal war släpande, hennes röst swag. Allt detta, förenadt med en uttrycksfull fysiognomie, gjorde ett angenämt intryck; hon kunde wara wid pass 18 år gammal. Wi trakterade henne med godt thé och pepparkakor. Hon åt och drack med behag. Då hon tog affsked gåfwo wi henne några skänker, hwarmed hon syntes ganska nöjd. Jag bad vår Ryska omfamna henne. Då Japaniskan märkte

hennes affikt, kom hon emot henne och kyssite henne skrattande. Hon skickades i land med samma Bajdar som öfverförde Kachi's bref. Jag trodde säkert att öns Befälhafware nu ändtligen skulle skriftligen swara, om icke mig, likwål Takatai-Kachi, och hoppades redan att man skulle sända mig, den kanske qwarhållne Leonfaimo såsom Dolk, emedan Kachi uttryckligen hade nämnt honom. Men till swar skjöt man dagen derpå, på våra båtar som gingo efter watten, ur 4 Kanoner, med kulor, och således kunde wi nu icke tro annat än att Befälhafwaren af sin Regering wore uttryckligen förbjuden att inlåta sig med oss. Jag föraktade likwål deras tomma skjutande och föresatte mig att i Kamtschatka grundeligen utforska allt af mina fångar, och ej genom något förhastadt steg förderfwa hufwudsaken.

Wid fortfarande god wäderlek befallte jag att lyfta ankar. Förut bad mig Takatai-Kachi tillåta sina matrosar att bese skeppet. De fördes omkring efter hwarandra och woro ganska begärliga att få weta bruket af hwarje sak, som förekom dem ny. I synnerhet förundrade de sig öfwer vårt taklage, det djerfwa klättrandet på maskor-gen, och det ännu djerfware, högt öfwer densamma. Jag lät öfwen föra dem i min kajuta, hwarest

de visade sin wärldnad på samma sätt som om jag sjelf varit närvarande. Man gaf dem där i silfwer-skålar ryttt brännvin hwartilgenom de blefwo ännu rastare och muntrare. De började att komma öfwerens med våra matroser och tyckte mycket om våra klädesrockar, våra blanka knappar, och färgade halsdukar, hwilka de tillbytte sig af matroserna mot sina Japanska småsaker. Då Taketai Kachi såg några toma fat på skansen, föreslog han att låta fylla dem med watten på sitt fartyg, och genast togo hans matroser alla våra toma fat och förde dem tillbaka fyllda med godt friskt watten. Det war ganska fägnande att se personer hwilka wi nyss ansågo såsom våra fiender, nu omgås med oss så wänskapsfullt. De togo afsted af oss och wände sjungande om till sitt fartyg.

Mot aftonen gingo wi till sjöss och genast sköts på oss från alla batterier med kulor, förmodeligen trodde de att wi hade ondt i sinnet och wille näkka Nybygget. Deras onyttiga skjutande war, i anseende till det stora afståndet, blott att skratta åt. Vår gäst skrattade också, sågande: "Kunascir är en ond ort för Nybarne, Nangasaki är bättre." För motwind blefwo wi följande dagen i hafswiken för ankar, ej mindre än 5 mil från Nybygget, och sågo slitigt genom

våra lifare om den affickade Bajdaren ej skulle
 komma tillbaka. Men Kachi sade: "För än
 Ryssa skeppet fullkomligt aflågsnar sig från ön,
 släppes icke Bajdaren." Den 11:te September
 lofwerade wi, ställande vår kurs rakt till Kamt-
 schatka. På denna öfverfart utstod wi mycket
 af håstiga stormar, hwilka i denna sena årstid,
 här, så wäl som på andra örter under samma
 bredd, äro ganska farliga. Tolf timmar swäfwade
 wi i en stor fara, hwarur blott Förshynens hand
 kunde rädda oss. Ungefär wid middagstiden samma
 dag började en stark wind att blåsa, som sedan
 öfvergick till den håstigaste storm. Under winden
 hade wi då, de låga öarne som ligga emellan
 Matsmai och Tschikotana. Det tycktes som
 vårt skepp wäl kunde stå ut med de stora seglen
 och det gick rasht framåt, men wi drog oss ganska
 märkbart genom strömdraget åt öarne. Ankra
 wågade wi icke, för de wåldsamma wågorne;
 wi gingo efter windens rigtning från öarna
 emellan Kunaschir och Tschikotana, och
 woro i stor fara att förolyckas. Med hwarje minut
 märkte wi på sänklodet att wi allt närmare när-
 kades de fruktade låga öarne. Klockan half till 4
 aftog djupet, från 18 famnar till 13; wi dreswo åt
 sidan till en ö. I denna förtwiflade belägenhet

beslöto wi att tillgripa det sista medlet till vår räddning. Wi kastade ankar, det fattade ej tag; djupet astog åter 2 fanmar, bottnet bestod af sand och sten. Wi kastade det andra ankaret. Likawäl låg skeppet emot de häftiga wågorne på sidan och ankarne släpade på bottnet. Genast togo wi ned spristakarne och alla segelstängerne. Till vår stora lycka fattade nu ankarne och skeppet stod stilla. Sålunda räddade Gud oss för andra gången från en oundwiflig synande undergång.

Emedan Takatai-Kachi bodde i min kasjuta, hade jag det bästa tillfälle att låta honom berätta för mig. Långe bemödade jag mig för gäfwes att få weta någonting om Golownin. Han war alltid uppmärksam på hans rang och familj, men sade alltid: "Jag känner ingenting om honom!" Som jag wäl wiste huru fremmande de Rysska familjnamnen låta för ett Japaniskt öra, så bemödade jag mig att uttala namnet Golownin på åtskilliga sätt, och ändtligen till min obefristliga glädje, hörde jag honom säga: "Choworin! jag har hört talas om honom! han är likaledes i Matsmai. Japanerna hålla honom för en Danmio" (det will säga en Embetsman af första rangen) och nu fortsfor han att berätta

hwad han fått weta af personer som sett G o l o w
 nin, att han war stor till wårten, såg bra ut,
 ej war så munter som Muhr, tyckte ej om att
 röka tobak, fastän man hade gifwit honom af
 bästa sorten. Muhr, sade han tycker om att röka
 en pipa, och förstår wårt språk tämligen. Denna
 omständliga beskrifning undanröjde hwarje twiswel
 hos oss, och wi tackade Förshnen, som i denna Ja-
 panare sändt oss ett så glädjefullt budskap. Nu
 war jag dubbelt nöjd, att ej hafwa trott L e o n s
 sai mo, och ej börjat några fiendtligheter. Jag
 fick weta att wår fånge hwarje år reste till S t u -
 r u p a för att ditsöra åtskilliga waror från N i f o n
 (Japan) och wände tillbaka med fisk; men det
 förundrade mig mycket, att han ej kände L e o n s
 sai m o. Jag förmodade att jag oriktigt uttalade
 hans namn och wisade honom derföre i min min-
 nesbok det namn, som L e o n s a i m o sjelf tillika med
 namnet på sin födelseort M a t s m a i hade ditskrif-
 wit. K a c h i läste och förklarade att det alldrig hade
 funnits någon köpman med detta namn i S t u -
 r u p a. Han sade sig kända alla som nu word
 och hade varit där, sade mig afwen deras namn.
 Nu upprepade jag alla dem som L e o n s a i m o
 hade tillägnat sig, nemmligen M a g a t s c h e m a,

Tomogero, Chorodsi. Vid det sista utro-
 pade han ändteligen förundrad och skrattande:
 "Chorodsi! Den känner jag; och han har i
 Nyßland gifwit sig ut för en Djagodo (ett öf-
 werhufwud för Kurilerna)?" — Ja, swarade jag,
 och för en rik man. — "Han har alldrig ägt den
 uslaste Bajdar," swarade Kachi, "han war Banin
 (det will säga uppsyningsman öfwer fiffhandeln)
 och besörjde de skriftliga göromålen, emedan han
 kunde skrifa wäl. Han är ej från Matsmai,
 utan från Furstendömet Nambu och har gift sig
 med dottern af en luden Kuril." De sista orden
 uttalade han med förakt, och gjorde med handen ett
 tecken åt halsen, för att gifwa tillkänna att om
 man i Japan skulle få weta hwilken rang Leons-
 saimo hade tillwållat sig, så skulle det kosta ho-
 nom hufwudet. — Denna oförmodade upptäckt kom
 mig att tro, att Japanerna som jag affändt till
 öns Befälhafware, på hans swekfulla tillställning
 och för att tillfredsställa hans hämnd, wäl kunde
 hafwa handlat förrådiskt. Nu wisade det sig att
 jag orätt hade trott, att fruktan för att wända om
 till öf hade förorsakat Japanarens uteblifwade
 med breswet och Leonsaimos aflågsnande, som
 följde honom till Nybygget. Efter Takatai-
 Kachi's berättelse förbjödo lagarne Japaniska

undersåtare, hwilka längre än ett år wistats utomlands, att wid deras återkomst till Fäderneslandet, under hwad förewändning som håldst, begifwa sig till sina familjer, utan man skickade dem till Jeddo, för att undersöka deras uppsörande, där de mestadels måste qwarblifwa hela sin lifstid, utan hopp att få återse de sina. Wåra Japanare hade blott ett år varit i Kamtschatka, följakteligen måste man tillskrifwa deras uteblifwande denna enda orsak.

Wi lemnade de stormiga Japaniska kusterna och befunno oss på höjden af Kuriliska öarne midt emot Sundet Bussole, så kalladt af den namnlösa kunnige La Perouse, och wädret war tillräckeligen klart för att kunna göra några astronomiska observationer. Wi gingo med föresatts igenom detta breda sund till Okotska hafwet och observerade den westliga delen af några norråt liggande öar. Sedan gingo wi åter till östra Oceanen genom ett nytt sund emellan öarne Koikoke och Matau. Som det ännu icke är upptagit på något sjöfort, så kallade wi det Golownin, till wår olycklige Kapiteus ära, som så berömligt hade medverkat för ändamålen af wår resa i dessa haf.

Den 22 September upptäckte wi spetsarne af den utbrända Vulkanen på Kamtschatka. De

woro redan betäckta med snö, men i dalsderne war det ännu grönt och luften tämligen warm. Vår Kachi omtalade att han på sina resor till Stuzrupa och Urupa wid denna årstid sett mycket mera snö på kusterna och att kolden varit starkare. Med god wind ualkades wi Awatschinski-Bayen och smickrade oss med hopp att följande dagen kunna inlöpa i Peter-Pauls-hamnen; men vinden wände sig och dref oss åter ut i öppna sjön, och då wi med stor möda för tredje gången sökte att komma fram, så hade wi så när lidit skeppsbrött. Först den 3 Oktober lupo wi in i hamnen, hwarest wi funno tre skepp: ett som förde proviant från Dchozk; de båda andra under Amerikansk flagg, tillhörande medborgaren i de Förenta Staterna, Dobell. Båda hade dels lastat i Canton och dels i Manilla. På ett af dem war Dobell sjelf Kapiten, och hade uppgjort den wälgörande planen, att iståndsätta en länge önskad handel, emellan dessa trakter af China och andra närgränsande wälförsedda länder.

Mitt första göromål blef att sätta vår gode Japanare i land. Han tycktes wara ganska nedslagen och bekymrad, som jag trodde, af de utståndna beswärligheterna på resan; men det hade en helt annan orsak. Officerare och wänner kommo

från stranden för att önska oss lycka till den slutade resan, och nu började vår Kachi att oro sig öfver sitt öde. Han kom ihåg sitt Fäderneslands lagar och trodde att man här skulle lika hårdt inspärra honom som man hade gjort med våra landsmän i Japan och förundrade sig mycket, då han icke allenast inkwarterades i samma hus som jag, utan fick till och med bebo samma rum.

Sedan wi den 12 Oktober hade firat en tack-sägelse-fest för vår tredubbla räddning, gingo wi alla i land, och så slutades vår första resa till Japanska kusterne. Resultatet deraf war den öfvertygelse att våra kamrater ännu lefde och detta ansågo wi för en rik belöning för våra mödor.

Takatai-Kachi, som i 20 års tid besökt alla sitt Fäderneslands hamnar, drifwit en widsträckt handel och samlat många kunskaper i sjöfarten, kunde ej wara obekant för sin regering. Hans utmärkta hyffsning bewisade att han hörde till den bättre folkklassen. Då jag emot min wilja war orsaken till hans nuwarande öde, så lände det mig till tröst att han ej syntes wara det mindsta bekymrad. Twårtom; han hyste med sinneslugn den patriotiska tanke, att wid sin åter-

Komst till Fäderneslandet kunna intyga att vår Regering alldeles icke hyste några fiendtliga planer mot Japan och gick med sitt lif i borgen för att våra landsmäns frihet ofelbart skulle utverkas genom ett sändebud till Nangasaki. Att äga en så upplyst och öf så werkeligen tillgifwen man med öf, och ej hafwa Japanste Tolken från Irkuzk, hwilken omöjligen för än nästa år kunde inträffa, war mig ganska oroande. Men som wi båda hyste den önskan att kunna förstå hwarandra, så lärde Kachi Nyssa under wintern och wi kunde utan möda samtala till och med öfwer abstrakta ämnen. Jag berättade honom alla de obetänksamheter som förorsakat Japanernas owilja, vår misslyckade beskickning till Nangasaki, o. s. w. Han sade, att då man i Nangasaki fått weta Nyssa skeppens ankomst, hade alla Japanare ifrigt önskat att se en handelsförbindelse med Nyssland knuten, och då wisa händelser (han kallade dem en hård brytning) hade haft sändebudets bortwisande till följd, så hade hela Japan varit missnöjdt med Regeringen. Han gaf öf underrättelser om sitt Fädernesland och yttrade den önskan, att se en handel öpnad emellan Nyssland och Japan, samt upprepade ofta: "I min olycka ser jag Guds finger som utwält mig till sitt verktyg.

Det war alldeles ingen wiktig orsak som förmådde mig att inlöpa i Bayen af Runaschir, det skedde af en slump; jag hade på 5 år icke varit där: och hindrade genast Edert fiendtliga anfall, hwarigenom jag har räddat lifwet för ett dusin Ryssar och ett par hundrade Japanare. Denna tanke upplifwar mig, och jag hoppas att oaktadt min swaga hälsa kunna fördraga det källa klimatet i Kamtschatka." Den uppmärksamhet och det medlidande som wisades honom af alla Ryssar, verkade så starkt på denne beskedlige mannens hjerta, att han dag och natt ej tänkte på annat än huru han skulle kunna göra en sådan berättelse i sitt Fädernesland, om den Nation som tagit honom till fånga, hwarom ännu ingen Japanare hwilken varit i Ryssland, hade lämnat. Genom uppfostran och förstånd långt öfwer alla sina föregångare, insåg han tydligt att hans Fäderneslands fördel, hwarpå han alldrig tänkte utan rörelse, fordrade ett fredligt biläggande af de uppståndna misshälligheterne, emedan war Regering ej haft mindsta del i desamma orsaker. Han förstod att om de fortforo, skulle hans Fädernesland lida mest derwid. Dersöre bemödade han sig att förklara Japanernas besynnerliga och obegripliga uppförande så godt som möjligt, så wäl som deras

lagar och bruk, hwilka lätt kunna förleda fremlingen till falska slutsatser. Han försäkrade att de ingalunda hade welat börja en fullkomligt onyttig twist med ett närgränsande stort Rike, utan blott några af våra landsmäns bekanta ogerningar hade förmått dem dertill, och uppväckt hos dem den öfvertygelse att Ryssland wille börja fiendtligheter emot dem. Men det skulle snart hafwa upphört om Japan, såsom andra makter, stode i handelsförbindelse med sina grannar. Då likwäl en sådan genom deras lagar är förbjuden, så hade de äfwen icke kunnat få weta om de obetänksamme handlat på sin Regerings befallning eller ej, och dertfore hade i hela Japan frigiska mått och steg blifwit tagne, men hwilka blott grundade sig på den önskan att af Rysska Regeringen erhålla förklaring öfwer wåldsamerheterna. "Jag är säker om," sade han, "att endast en intygan af Guvernören i Irkuzk om dess odelaktighet i Chwostows handlingar, skall wara tillräcklig att befria Edra landsmän." Allt hwad denne gode årlige Kachi sade, war ej toma ord, tillåfwentyr's blott upp-tänkte för att sjelf winna frihet; wi hafwa sedan erfarit sanningen deraf, och han har warit medel till twänne makters förlikning, till våra kamraters befrielse och till fastställandet af några punkter,

hwilka, om just icke i och för sig sjelfwa mycket betydande, likwål derigenom äro märkwärdiga att de strida emot Japanska rikets lagar.

Jag underrättade wår förman i Dehozé om allt och bad honom förskaffa mig ett officielt bref från Guverndren i Irkuzé till Guverndren i Matsmai. Jag ämnade att sjelf fara till Dehozé för att afhämta detta bref, som Takatai-Kachi låfwade att personligen öfwerlemnna till Guverndren i Matsmai. I Kunaschir dit wi hade låfwat att föra honom, wille han förskaffa oss beståndt swar och underrättelse om våra kamrater. Det war wår plan för nästa fälttog.

Ända till desß halftwa wintern war försluten, befann sig Kachi rätt bra; men sedan twå af hans matrosar dödt ifrån honom, blef han swärmodig, knarrig, började att klaga öfwer swag hälsa och försäkrade läkaren att han hade skörbjugg i fötterna och att han skulle dö deraf. Men hans egentliga sjukdom, war längtan att få komma hem och fruktan att man wille qwarhålla honom i Dehozé dit han skulle medfölja. Han upptäckte ändtligen för mig denna misstanke. Emedan den lyckliga utgången af alla våra företag berodde af hans lyckliga återkomst till sitt Fädernesland, så

beslöt jag att föra honom direkte tillbaka till Japan, utan att afwakta swar från Irkuzk. Då jag meddelade honom detta beslut, kallade han genast sina båda ännu öfriga matrosar, berättade dem den glada nyheten och bad mig sedan att ett ögonblick lemna honom ensam med matroserna. Jag gick till andra kammaren och trodde att han wille bedja utan wittnen; men det dröjde icke länge förr än han kom ut i sin statsdrägt med sabeln wid sidan, matrosarne bakom honom och höll ett tacksjägelsetal till mig. Jag war öfwer-
raskad och rörd samt låstrade honom ännu en gång att uppfylla mitt löfte.

I April Månad, då wi höllo på att göra skeppet färdigt till resan, fick jag från Guvernören i Irkuzk det uppdrag att, såsom Befälhafware på Kamtschatka, där införa den allernädigst stadfästade nya ordningen och ifall jag åter skulle fara till Japanska kusterna, qwarlemna Löjtnanten Rudakow i mitt ställe; till uppfyllande af hans plats, tog jag Löjtnanten Filatow, som hade kommenderat Briggen Sotik. I förbigående anmärker jag att wi under den häftiga stormen wid Runaschir sissledne höst, skildes från denna Brigg, som led skeppsbrott wid kusterna af Kamtschatka. Manskapet och en del af laddningen räddades genom Filatow's werksamhet.

Den 6 Maj höggö wi oss genom isen och förde Diana på redden i Bayen wid Awatschiusky, hwarifrån wi affeglade den 23 Maj. Efter 20 dagars lycklig resa, kastade wi ankar i Bedrageriets Bay, på samma afstånd från Japaniska Fästningswerken som förra året. På Takatai-Kachi's råd måste hans båda matrosar göra sig färdiga att gå i land. Nybygget war såsom förut, behängdt med randigt tyg. Det sköts icke, och på hela stranden syntes ingen lefwande warelse. Innan matrosarne gingo i båten, kommo de ännu en gång till mig i kajutan för att tacka mig och emottaga sin Natschalnik's uppdrag till oss Natschalnik. Wid detta tillfälle frågade jag Takatai-Kachi om han hade uppdragit sina matrosar att skaffa utförlig underrättelse om våra kamrater, om han gick i borgen för deras återkomst. — Han svarade, Nej. Jag studsade. — "Lifsom våra lagar wore Dig obekante," fortsfor han. — "Jag känner dem icke alla," svarade jag, "och om det är så" (här wände jag mig till matrosarne) "så hälsa Befälhafwaren i Kunaschir från mig, att om han qwarhåller Er och lemnar mig alldeles utan underrättelser, så skall jag föra Er Natschalnik tillbaka till Dchozk, hwarifrån man ännu i år läwer utrusta några

krigsfartyg för att med väpnad hand fordra fångarnes frihet. Ej längre än tre dagar väntar jag på svar."

Wid dessa ord skiftade Takatai-Kachi färg, sade likwäl med tåmligt sinnesslugg: "Kommendör af det Kejsarliga Skeppet!" (så kallade han mig alltid wid wiktiga tillfällen) "Du blir het. Ditt uppdrag till Befälhafwaren i Kuna-schir innehåller mycket, men efter våra lagar, litet. För-gåfwes är Din hotelse att föra mig till Dchoz-k. Om mina matrosar qwarhållas, så kunna icke två och icke twåtusen matrosar ersätta mig. Derföre ger jag Dig i förwäg tillkänna att det icke står i Din magt att föra mig till Dchoz-k. Dock der-om sedan. Säg mig nu, om Du werkeligen endast under dessa wilkor will skicka mina matrosar i land?" — "Ja," swarade jag, "såsom Kommendör af ett krigsskepp kan jag i denna belägenhet ej handla annorlunda." — "Godt," sade han, "tillåt mig då, att gifwa mina matrosar den sista instruktionen, som är ganska nödwändig och hwilket de ord från ord skola upprepa för Befälhafwaren i Kuna-schir; ty nu skickar jag hwarken det läswade breswet eller något annat skriftligt med dem." — Han satt under detta samtal, efter Japanskt bruk, med fötterna under sig, rättade sig nu något

mera upp, tog en alfwarsam min och fortfor: "Du kan tillräckligt Japanska för att förstå allt det som jag med enkla ord ämnar säga dem. Jag vill ej att Du skall hafwa rätt att förmoda att jag umgås med elaka föresattser." — Hans knäböjande matrosar kallades honom med sänkta hufwuden, och hörde uppmärksamt på hans ord. Först underrättade han dem om de bruk som de hade att iakttaga då de kommo till Befälhafwaren i Kunafchir. Sedan upprexade han omständligt på hwilken dag de blifwit förda på det Ryfska Skeppet, huru de bott med mig i samma rum och blifwit wäl behandlade; vidare att de båda andre och den lüdne Kurilen dött, waktadt läkarens bemödanden; att Skeppet för hans hälsas skull skyndsamt seglat rakt till Japan o. s. w. Allt det skulle de noga berätta och han slöt med ett långt låftal öfwer mig, påminnande sig huru omsorgsfull jag hade warit om honom så wäl på sjön som i land, och huru jag alltid uppfyllt hwarje af hans önskingar efter mina bästa krafter. Härpå öfwerlämnade han åt den matrosen som han måst tyckte om, sin bild för att gifwa den åt hans hustru, och sin store sabel som han kallade sin faderlige, för att lemnas åt hans ende son och arfwinge. Sedan han afgjort allt detta, bad

han mig med ett lugnt, ja glädt ansigte om något brännvin, för att ännu en gång traktera sina matrosar wid affskedet. Han drack med dem och följde dem sedan upp på fördäcket utan att lemna dem något vidare uppdrag. Vi satte dem i land, och de gingo obehindrade till Nybygget. Allt hvad Takatal-Kachi hade företagit sig med de afgångne matrosarne, och de betydande orden: "det skall icke stå i Din makt att föra mig till Dehojt," droade mig mycket. Matrosernes återkomst syntes mig ganska owis. Wäl kunde jag qwarhålla deras förslämpade husbonde såsom gislan, men ej hindra honom att genom geruingsgar bevisa sitt öfwerdådiga tal. Allt sätta honom i land war äfwen betänkligt; emedlertid då alla omständigheter sammanlides, syntes mig likwäl det sednare wara det fördelaktigaste för våra fångne kamrater. Skulle han ej återwända, så war det min föresats att gå rakt fram till Nybygget. Jag kunde tillräckligt Japaniska för att utan möda göra mig begriplig; och äfwen betänkte jag att, om våra kamrater ännu lefde, deras öde ej deris genom skulle försämras, och om de woro döda, så skulle hela saken tillika med mina lidanden, deris igenom så slut. Jag meddelade dessa tankar åt min äldste Officerare, emedan det för tjensten war

nödvändigt att i tid göra honom underrättad, i anseende till utförandet af några ännu ouppfyllda tjenstepliktter. Då han styrkte mig i min mening, så sade jag åt Kachi, att han kunde fara i land när han wille, emedan jag fullkomligt förlitade mig på hans ädelmod. Om han ej komme tillbaka så skulle det kosta mig lifwet. — "Jag förstår," swarade han, "Du får ej återwända till Dchozki utan ett skriftligt bewis om Dina landsmans ede; men för mig är det omöjligt att det mindsta besläcka min ära, äfwen icke om det skulle kosta mitt lif. Jag tackar Dig för Ditt förtroende; redan förut hade jag beslutat att ej fara i land på samma dag som mina matrosar, det passar sig icke för mig efter våra bruk; men om Du behagar, så låt i morgon bittida sätta mig i land." — "Jag skall själv föra Dig dit," swarade jag. — "Nå!" utropade han med glädje, "så äro wi då åter wänner! Nu will jag förklara för Dig hwad affändandet af min bild och min faderlige sabel betydde. Dock först måste jag bekänna för Dig med samma frimodighet som jag under dessa 300 dagar i allt har wisat emot Dig såsom wän, att Ditt budskap till Befälhafswaren i Kusnasehir ganska mycket stött mig. Din hotelse att ännu i år frigskepp skulle komma hit, angick

mig icke; men då Du hotade att åter taga mig
 med till Schozsk, då såg jag att Du höll mig
 för en lika sådan skurk som Gorodsin (Leon-
 saimo). Sannerligen! Jag kunde knapt öfwer-
 tyga mig att detta fränkande af min ära kommit
 från Din mun. Jag förwänades att Du på 300
 dagar ej hade sagt mig ett enda owänligt ord,
 under det att jag sjelf, efter mitt hetliga tem-
 perament flere gånger, nästan utan orsak, hade
 råkat i håstig wrede; men nu, wid detta wiktiga
 tillfälle, öfwerwäldigade wreden Ditt förnuft, och
 så bestämde du mig på en minut att blifwa mis-
 gerningsman och själfmördare. Wär national-ära
 tillåter ej en man af mitt stånd att lefwa i frem-
 mande land såsom fånge. Till fånge wille Du
 göra mig. Till Kamtschatka följde jag Dig fri-
 willigt, hwilket äfwen vår Regering känner, ty
 jag har skickat en omständlig berättelse till Runa-
 schir, hwarföre Ni bemäktigade Eder mitt fartyg.
 Blott matroserne medtog Du emot deras wilja.
 Du war den starkare; jag war i Dina händer,
 men icke mitt lif i Ditt wäld. Nu will jag upp-
 täcka för Dig mitt hemliga förehaswande. Om
 Du framhårdat i Din föresatts hade jag fast be-
 slutat att döda mig. Till bewis derpå affskar jag
 min hårpissa från hufwudet (han wisade mig det

Kala skället på sitt hufvud) och lade den i samma kända hwari min bild befann sig. När något sticker sitt eget hår, så betyder det, efter vårt bruk, att han har dött med ära, det vill säga, uppristat buken på sig. Sedan begrafwes hans hår med samma ceremonier, som man skulle hafwa iakttagit med hans lik. Du kallar mig wån och derföre döler jag ingenting för Dig. Min förbittring gick så långt, att jag till och med wille ombringa Dig och Din äldste Officerare, för att hafwa den trösten, att sedan kunna förkunna det för Ditt manskap." — Hvilken retbar hederskänsla, efter Europeiska begrep! Sådant anse Japanerna för den största hjeltebragd. Minnet af en sådan hjelte förherrligas och sträcker sig till hans efterlemnade familj. Har han deremot icke handlat så, så bortdrifwas hans barn från deras födelseort. Med sådana förskräckliga tankar hade en människa bott med mig i samma kajuta; bredwid honom hade jag sofwit lugnt! Djupt skakad genom upptäckten af den närwarande fara, som jag hade undkommit, frågade jag honom hwarföre han welat inskränka sin hämnd, då det likwål stått i hans makt att ombringa oss alla om han påtåndt kruskammaren. -- "Nej," sade han, "hwad hade det warit för en djerfhet! blott en feg utöfwar

sin hämnd i hemlighet. Menar Du att jag skulle hafwa mördat Dig i sömnen, då jag högaktar Dig som en tapper Matschalnik? Nej! öppet skulle jag hafwa gått till wäga."

Sällsynta människa! Efter allt detta måste jag ännu högre värdera honom.

Andra dagen for jag i land med den försonade Takatai-Kachi. Då wi nalkades stranden sågo wi två Japanare komma från Nybygget, hwilka wi till vår stora glädje igenkände för Kachi's matrosar. Wi landade och wäntade dem wid båcken som war midt emot vårt skepp. De berättade att Befälhafswaren i Kunaschir hade wäl emottagit dem och bifallit min begäran att få fylla watten här, med det wilkor, att mitt folk ej skulle beträda den sidan af båcken som war åt Nybygget. De berättade vidare, att för vår skuld hade tre förnåma Embetsmän, hwilka de nämnde, kommit till Kunaschir, och Takatai-Kachi igenkände i de båda äldsta, sina goda wänner. Widare wiste de ingenting. Blott den önskan hade Befälhafswaren ännu yttrat, att så snart som möjligt, få tala wid deras herre. Några småsaker af mina skänker, som de hade fört med till stranden, genomsåg han, men tillåt dem icke att behålla något deraf. De förde alltsammans tillbaka

i en bundt. Jag trodde att det bewisade en ganska fiendtlig stämning, men Kachi tillfredsställde mig, sågande att det i deras lagar wore förbjudit att emottaga skänker.

Härpå öfwerlemnade mig en af matroserna en liten låda med papper som Guverndren af Matsmai hade skickat. Full af glädje hoppades jag att deri finna våra kamrates bref och wille genast öppna den; men den förståndige Takatai-Kachi höll mig tillbaka. "Dämpa din nyfikenhet," sade han, "denna låda innehåller säkert wiktiga papper från min Regering till Din." Han tog den ifrån mig och, för att wisa sin wördnad lystade han den tre gånger öfwer hufwudet, sågande: "Allt är öf gynnande! jag säger öf s, ty efter mina känslor är jag en half Ryß. Det wore ganska wäl om Du tillåt mig att föra lådan tillbaka till Befälhafwaren. I morgon skall jag ej dröja att öfwerlämna Dig den. Wåra bruk fördra det så*)."

Ett ögonblick war jag willrådig, men fattade mig genast utan att förändra färgen och beslöt

*) Förmodligen emedan det skulle förråda brist på aktning emot Riford, om en blott matros öfwerlemnade honom papperen.

att följa hans råd. Vi skildes. Jag ref i tu min nåsduk, gaf honom den ena hälften och sade: "Den skall jag erkänna för wån, som efter en, eller två, eller högst tre dagar, återlämnar mig hälften af denne nåsduk." Med stadig röst swarade han att endast döden kunde hindra honom från att uppfylla detta. Andra morgonen wille han åter komma ombord, emedertid bad han att jag skulle tillåta hans matroser att följa honom tillbaka. Jag gjorde det, for till skeppet och låt under natten hålla det i slagfärdigt stånd.

Andra dagen rapporterade waken att den såg två män komma från Nybygget och att den ene låt fladdra något hwitt. Det war vår Kachi. Jag skickade genast båten emot honom, hwarpå han med en af sina matroser kom till oss och förde med sig det glada budskapet att, enligt bref från Matsmai, alla våra kamrater woro friska, utom Styrmannen som skulle wara farligt sjuk. Han hade ej njutit någon föda på 10 dagar och wille icke lyda någon Japansk läkare. Likwäl hade han i det ögonblicket befunnit sig något bättre. Hwarpå öfwerlämnade han mig i kajutan Guvernbrens af Matsmai officiella bref till Befälhafswaren i Kunaschir, på Japanska med Nyssk öfversättning. Detta befanns i den öfwan nämnda lädan.

Öfwer riktiga emottagandet gaf jag wår gode Kachi ett skriftligt intyg med sig till Kunaſchir, och på hans råd förklarade jag mig färdig att segla rakt till Chaſodade, om man lämnade öf två Japanare, medelſt hvilka wi där kunde knyta den första förbindelſen. Kachi åtog ſig att uttyda innehållet af detta bref för Befälhafswaren och emot aſtonen ſatte wi honom i land.

Följande dagen kom han, oaktadt regnvädret tillbaka och berättade, att Befälhafswaren funnit min begäran billig, men att han ej ſjelf kunde beſluta något derom, utan hade derföre ſkickat en Kurir till Matsmai. Ut denne hade han lämnat mitt bref, och mitt förre, ſom han fick ſamma dag wi ankommo, hade han redan ſkickat dit. "Där finnas Ryſka Tolkar," ſade Kachi. Han förſäkrade att Poſten ſkulle återkomma om 20 dagar. Under deſa gynnande omſtändigheter beſlöt jag att afwakta Guverndrens af Matsmai för öf ſå högst wiktiga ſwar. Denna mellantid önkade jag att kunna nyttja till författandet af en beſkrifning öfwer Bedrägeriets Bay; för att kunna fullgöra detta, war det nödwändigdt att roddarfartygen ſingo fara fram och tillbaka i densamma; jag bad Befälhafswaren om tillſtånd dertill, men han aſſlog det ganska höfligt, ſåſom ſtridande emot hans föreſkrifter. Wi ſingo under ingen förewänd-

ning gå till något annat ställe än till den ofwans nämnde båcken och det blott med det anförda wilsforet. Wi wore nöjda dermed att det nekande swaret åtminstone war höfligt. Emedlertid underlät icke den beskedlige, deltagande Kachi, att hwar tredje dag underrätta oss om allt. Hans goda matroser förde ibland, i hans namn, några fiskar till oss, hwilka jag alltid utdelade i lika portioner ibland manskapet. Han hade strängt förbjudit att emottaga något såsom betalning och urskuldade för öfrigt gäfwans ringhet med den dåliga fångsten. I sjelfwa werket fingo wi öfwerhuswud under hela tiden ej mer än 17 fiskar. Hans första besök, som alltid war en högtidsdag för oss, skedde den 14 Juli. I ett förtroligt samtal sade jag honom då, att jag flere gånger uppmärksamt hade genomläst brefs wet från Matsmai, och förundrade mig att alldeles icke finna den wiktiga händelse omnämnd, hwarigenom han blifwit wår fånge. I början förundrade han sig sjelf deröfwer och betjenade sig ofta af det i Japanskan betydelsefulla ordet: Tis singi. Men sedan han moget tänkt efter, sade han: "Nej; det är ändock icke underligt. Efter wåra lagar war Ni berättigad att försara fiendtligt, sedan man hade sagt Eder att Edra kamrater woro döda. Ja, om Ni

också hade dödat mig och alla de mina, så skulle
 likväl vår Regering, som under nuvarande om-
 ständigheter är benågen till wänskap, ej hafwa
 brytt sig derom; ty jag har fått weta att Go-
 rod si u icke bedragit Eder, utan att Befälhaf-
 waren, af hämnd och wrede öfwer Chwostow's
 anfall, werkligen gifwit honom detta swar. Han
 brann af begår att få måta sig med Eder och
 wäntade otåligt det ögonblick då Ni skulle anfalla
 Nybygget. Hela garnisonen, öfwer 300 Japanare,
 hade swurit att endast dö med wapnen i hand.
 De begrofw sig derföre lefwande efter krigsbruk,
 i det att hwar och en affkar sin hårpiska. Alla
 dessa hårpiskor lades i en kista, hwar för sig in-
 wicklad i ett papper, hwarpå stod ägarens namn.
 Denna kista skulle, wid den första rörelse från
 Eder sida, skickas till Matsmai. Som jag kän-
 ner Edert mod, så skulle blodsutgjutelsen blifwit
 gruslig. Öfwerlägsenheten af Edert Artilleri kunde
 gifwa Eder segren, men blott på kort tid. Så
 af Eder skulle undsluppit döden, ty Japanerna,
 som af Chwostow's och hans följeslagares upp-
 förande kända att Edert folk är böjdt för drycken-
 skap, woro färdiga att förgifta drycken."

Han berättade äfwen att det gjorde Befäl-
 hafwaren mycket ondt att ej kunna skicka oss något

godt att äta. Fastän tiden till fiskfångsten ännu ej war inne, så hade han likwäl utsändt två båtar i detta ändamål. Kachi sjelf läfwade att skynda till oss med den första lyckliga fångst och då wi bådo honom att ej göra sig förmycket beswär, sade han. "Ej förmycket! åt wänner måste förstlingen bringas." Wi satte honom åter i land wid bäcken, hwarifrån han hade att gå åtminstone 2 Werst till Nybygget.

J anseende till oblid wäderlek kom han ej följande dagen; men den 16 kom han redan så tidigt, att wakterna ej blefwo honom warse före än han redan wäntade wid bäcken på vår båt, hwilket war mig ganska oangenämt. Då han kom, bad jag honom om ursäkt dertfore och sade att wi ej hade wäntat att han så skulle uppoffra sin ro. Han tillstod mig frimodigt att han blifwit stött. "Ifrån Nybygget," sade han, "har jag oupphörligt wistat med den hwite duken och hade båten dröjt blott ännu litet till, så hade jag wänt om." Jag nödgades att inför den äregirige gubben gifwa wakten förebräelser. -- "Du förundrar Dig," började han, "att jag kommer så Wittida? Befälshafwaren har äfwen afrådt mig dertifrån, men man måste hålla ord. J går öfwerlesde jag en oangenäm dag. Det war redan för sent att komma,

emedan jag hade väntat på fiskarens återkomst. Jag kunde ej sofwa roligt, emedan jag ej uppfyllt mitt löfte. Så snart det blef dag, stod jag upp, drack hastigt blott en kopp thé och begaf mig till Nybygget med hela gårdagsfångsten, hwilken, som Du ser, blott består af 14 fiskar. I dag skall jag hafwa det nöjet att äta den första färska fisken med Dig. Så nöjd har jag ännu icke varit i land." Hwilken hjertlighet! Jag förmodade ej att tacka honom, utan sade blott: "Du är min vän, och vännar förstå hwarandra."

Middagsmåltiden war färdig tidigare än wänligt, ty han nämde ofta om sin förträffliga matlust. Han satte sig med oss till bords. Fisken kokad med wanliga Japanska grynor, war war första och sista rätt. Han åt owanligt mycket, äfwen jag hade på lång tid ej njutit någon mer wälsmakande fisk, emedan den kryddades af wänskapen. Vid måltidens slut drucko wi den gode Kachi's skål och mot aftonen satte wi honom i land.

Den 18 infann han sig åter, beklagade sig öfwer ledsnad på stranden och öfwer dålig föda hos sin wård, kommissionären för de köpmän, hwilka arrenderat ön. Han hade trätt med honom och

derpå utbedt sig af Befälhafwaren 30 Kuriler och wirke för att bygga sig ett eget hus af bräder, där han nu, som han försäkrade med en slags triumf, lefde i lugn med sina båda matrosar. Den kommissionären och köpmännens kompaniskap, talade han med förakt, och slöt med det fortra Japanska ordspråket: "högmodiga människor, men inga pengar."

Den 20 underrättades jag att vår Taischo wisade sig. Under detta namn war han måst bekant för alla våra matrosar. På Japanska betyder Taischo en Kommendör; så kallade han mig i början, och jag wisade honom samma höflighet tillbaka. Alltsedan fick han behålla namnet Taischo. Denna gång förmodade jag att hans så tidigt förnyade besök, före den öfwerenskomna tiden, hade ledsnad till grund, jag wisade också ingen förundran deröfver, utan förde honom i kajutan. Han satte sig bredewid mig, tog fram ur barmen ett papper med en uppsyn som just icke tycktes förutsäga någon ting synnerligt. "Detta ögonblick," sade han, "har detta oförseglade bref kommit från Matsmai, som det tyckes, med Ryss utanskrift." Löjtnanten Filatow, som war inne, kastade en blick på bladet, och utropade med glad förwåning: "Vår Wassili Michailowitsch's

skyl! -- Öfverraskad af glädje, tog jag tigande breswet ur min wån Taischo's hand, igenkände Golownin's stil och trodde, att dömma efter breswets yttre storlek, att finna en widlystlig berättelse om hans tvååriga fångenskap; men då jag öppnade omslaget, fann jag blott följande:

”Wi alla, Officerare, Matrosar och äfwen Kurilen Alexei, lesa och befinna oss i Matsmai, Den 10 Maj 1813.

Wassili Golownin.

Fedor Muhr.”

Deßa glädjande rader, hwilka fullkomligen tillintetgjorde hwarje hittills warande twifwelsmål, upplästes af mig sjelf på skansen, för hela manskapet. Många, hwilka kände sin tillbedde Chefs handstil, läste dem sjelfwa och tackade wår Takatai-Kachi med jubelrop. Ut hela manskapet utdelades bränwin, att dricka den, för förlorad ansedde wännens skål, för hwilken wi alla i förmodit år warit färdiga att dö på deßa kuster.

Wid detta tillfälle berättade mig Taischo en stor glädje som äfwen wedersfarits honom. Från sin son i Chakodade, hade han fått ett bref, som Befälhafwaren öfwerlämnat honom på följande besynnerliga sätt. Efter Japanska lagar

får nämligen ingen som varit i främmande land, ungås med någon; derföre lät Befälhafwaren falla honom, liksom wille han blott gifwa honom Golownin's bref, för att tillställas of; deremot talade han ej ett ord om breswet från Kachi's son, utan, under det han gick fram och tillbaka i rummet, fällde han det, liksom af en händelse, såsom onyttigt papper ur fickan och wände sedan ryggen åt fadren för att lämna honom tid att upptaga det. Den kloke Kachi förstod honom i ögonblicket och satte honom ej i den mindsta förlågenhet, utan upptog hastigt breswet och stoppade det hos sig. Sonen berättade honom att hans handel drefs på det fördelaktigaste. Antalet af hans skepp hade ökat sig med flere, alldeles nybyggda. Hans mor och Kachi's älskade maka, på hvars lif han twiflade i Kamtschatka, woro båda friska, men den sednare, nedtryckt af bekymmer öfwer hans olycka, hade gjort ett löfte att, såsom pilgrim, genomwandra hela Japan och besöka de namnkunnigaste helgon. På denna resa war hon nu stadd. En rik man, hans bästa wän, hade, så snart han fått weta Kachi's öde, utdelat hela sin förmögenhet bland de fattiga och blifwit eremit i aflågsna bergstrakter. Swilket exempel ibland ett folk som Europeerna hålla för listigt,

elakt och hämndgirigt, samt troende att wänstas pens öma känslor äro det främmande! Sannerligen! i Japan finnas människor i ordets höga betydelse, och en nationaldygd som wi icke borde blygas att efterapa. -- "Huru rik är icke Du!" sade jag till Kachi, "som har en sådan wän!" "Wäl är jag rik," svarade han, "jag har två sådane wänner!" -- "Två-wänner," mumlade jag, "hvilken mängd!" -- Denna tanke tycktes i synnerhet göra honom nöje.

Widare berättade man honom att hans wänner hade anställt tackfägelsefester i åtskilliga tempel, flere dagar å rad, för hans lyckliga återkomst. Han hade varit talämnet nästan öfwer hela Japan, och allmänna meningen hade varit att, om Gud upphölle hans lif i Ryßland, så skulle han utan twiswel komma tillbaka, och derutas följa en lycklig förändring för Japan. Sonen hade med så stor tillförsikt delat denna tanke, att han i god tid hade affärdat ett bref till Kunaschir, på det Kachi till sin tröst måtte finna det för sig, wid sin otwiswelaktiga ankomst dit.

Denna dag war en af de gladaste i min lefnad. Då Takatai-Kachi lemnade oss, önskade han att manskapet måtte hurra, som med glädje bifölls och utfördes.

Den 26 Juli gaf han oss underrättelse att posten från Matsmai ankommit och till svar på vårt bref skulle Guvernörens af Matsmai förste Medhjelpare eller Råd anlånda hit på ett Kejsersligt skepp, med honom Kurilen Alexei äfwen som en af våra Ryska fångar. Efter vår wän Kachi's mening, kunde denne Rys ej wara någon Officerare, utan blott en matros, oaktadt wi alla hade förmodat det första. Att dömma efter tiden då skeppet afgick från Matsmai, kunde det redan ankomma i dag eller i morgon. Verkligen sågo wi efter några timmar, huru det styrde till Bayen. Takatai-Kachi höll det för ett Kejsersligt fartyg, emedan det förde ett rött kul-formigt tecken på seglen. Aktern war rödfärgad och sidorne behängde med randigt tyg. Vid rodret swajade tre flaggor, hwarje olika färjad. Äfwen woro där fyra långa pikar planterade, hwarifrån fladdrade wimplar, som woro swarta på ändarne. (Efter antalet af sådane pikar kan man bestämman dens rang framför hwilka de bäras.) Från Nybygget gingo flaggande Bajdare emot det Kejsersliga skeppet; hwarje af dem hade en särskild Bogserbåt och alla tillsammans bogserade det till Nybygget. Emedan det redan war mörkt, så kunde wi icke se hwad för högtidliga anstalter man gjort till sändebudets emottagande. Kachi

läfswade att följande dagen lämna oss underrättelse om orsaken till dess ankomst.

Dagen derpå sågo wi honom sjelf, jemte en annan, komma till stranden. Honom igenkände wi genast af den hwita näsduken som han lät fladdra wid sin sabel. Äfwen i anseende till den andre, blefwo wi icke länge i owisshet, ty som båda gingo bredwid hwarandra, så förswann vår lille och likwäl store Takatai-Kachi tid efter annan alldeles, bakom den långe mannen som följde honom. "Det är en af våra Ryfbar!" ropade wi alla.

Det högst rörande upptråde som nu följde, huru våra matrosar emottogo sin ur fångenskapen återwändande kamrat, förmår jag ej att beskrifwa. En del af vårt manskap höll just på att fylla wattentunnarne wid båcken. Då fången nalkades med Kachi och såg Ryfbarne på andra sidan af båcken och ibland dem förmodeligen igenkände flere af sina gamla bekanta, war han i tre steg wid båcken och lämnade den gode lille Japanaren åtminstone nio steg efter sig. Öfverraskade genom hans anblick, glömde mina matrosar att det war dem förbjudit att gå öfwer på andra sidan af båcken, wadade öfwer och omfamnade den ankommande på Kristligt sätt. Officeraren, som där hade kommando, berättade mig att han en

lång stund ej hade igenkännt vår fånge, så mycket hade hans hälsa lidit. Alla ropade: Simonow! (så hette han.) - Då kastade han bort sin hatt, bugade sig, kunde ej få fram ett ord och heta tårar tillrade ned öfver kinderna. Detta rörande skådespel förnyades då han kom till oss på skeppet. Jag hälsade honom först och frågade om våra kamrater i Matsmai word friska. -- "Gud ske låf," sade han, "de lefwa, fastän icke alldeles friska, i synnerhet är Styrmannen farligt sjuk." Jag återhöll min nyfikenhet, emedan jag såg med hwilken otålighet manskapet wäntade på att få omfatta honom.

Jag gick med Kachi i kajutan. Han sade mig att den ankomne, Guverndörens af Matsmai Embetsman, Takachasi-Sampeï, hade uppdragit honom att meddela mig åtskilliga punkter. Han framtog sin plänbok och uppläste följande:

"Takachasi-Sampeï betygar sin wördnad för Befälhafwaren af Kamtschatka och underrättar honom att, i följe af hans till Matsmai skrifna bref, Obunjo-Sama (Guverndören) skickat honom till Kunaschir för att betyga sin skyldiga aktning för en man af så hög rang, och i förwäg meddela honom de punkter som angå Ryßarnes

beskielse. Takachasi = Sampei beklagar högligen att de Japanska lagarne ej tillåta honom att personligen samtala med Befälhafwaren af Kamtschatka. Han tar stor del i alla de besvär, som Officerare och manskap på det Ryska skeppet, wid deras förnyade resa till Kunaschir, varit underkastade, beklagar mycket de förefallne fiendtligheterna, och har medfört en af de Ryska fångarne, med Guverndrens af Matsmai i tillstånd. Denne har låf att dagligen fara ombord på Ryska skeppet, för att öfvertyga sina landsmän om allt, med det vilkor att han hwarje afton kommer tillbaka till Nybygget. Takachasi = Sampei beder Befälhafwaren af Kamtschatka sätta fullkomligt förtroende till Takatai = Kachi, som är wald att underhandla, emedan densamme sagt att han fritt sige tala med honom."

Härpå följde de officiella punkterne: 1) Wi skulle, i öfwerensstämmelse med våra officiella papper, lämna Japanska Regeringen ett af tvåanne Befälhafware underteckadt, med Sigill försedt bewis, att Chwostow, utom Ryska Regeringens wetskap och wilja, begått olagliga gerningar på de ludna Kurilernas öar och på Sachalin.

2) Det är bekant att Chwostow i wårt Nybygge stort folkets lugn och tillägnat sig den rättighet att föra till Dchozsk Hirsbornet och andra waror, som tillhört privata personer, och öfwerhuswud allt som han funnit. Deribland befann sig äfwen wår krigs-ammunition, bestående af harnesk, pilar, gewär och några kanoner. Beträffande de första af Chwostow röfwade sakerne, så tror Japanska Regeringen att de genom tidens längd blifwit fullkomligt obrukbara; men de sednare äro ej underkastade detta; följaktligen måste de återlämnas till Japanska Regeringen; ty det kunde hända att dylika saker i framtiden ansågos såsom trophéer, hwilka man i krig frän- tagit öf. Som de ej fördärwas genom bruk, så kan det äfwen hända att de ej mera finnas i Dchozsk. Man kunde wäl åter föra dem tillsammans från särskilda ställen, men i anseende till deras stora afstånd, skulle det förorsaka för mycket besvär. Derföre will Japanska Regeringen, emedan de nu warande omständigheterna fordra skynds- samhet, åtnöja sig dermed, att Befälhafwaren af Dchozsk afgifwer ett särskildt bewis deröfwer, att af de saker som Chwostow röfwat på Kuriliska öarne och på Sachalin, oaktadt den strängaste undersökning, ej något mera finnes i Dchozsk.

(Här bör man ej lämna obemärkt den finhet hvarmed Japaniska Regeringen låter förstå, att den genom Leonsaimo ganska wäl kände huru man förfarit med Chwostow's byte. Jag har blott enkelt framställt betydelsen, men på Japanska språket war utan twiswel allt detta mycket finare uttryckt.)

3) Angående de i förra året föröfswade fiendtligheter, hwilka Befälhafwaren af Kamtschatka omnämner i sitt bref, så förklarar Japaniska Regeringen att den, i betraktande af de då warande omständigheter, för rättwist erkänner Kommendorens af ett Ryiskt krigsskepp uppsörande, och har derföre stillatigande förbigått dem i sin officiella note. Men att Befälhafwaren af ett Japanskt skepp, Takatai-Kachi, emot sin wilja blifwit förd till Kamtschatka, derom wet Regeringen ingenting, ty i det af Seamötschen Takatai-Kachi då öfwerfända bref, stod att han, enligt sin önskan, följde med till Kamtschatka, och att endast fyra af hans matroser och en luden Kurik med wäld twingades dertill.

4) För att fullkomligt afgöra saken, hoppas Takachasi-Sampej att det Ryiska krigsskeppet ännu i år afgår från Dehozk till Chakodade

med de åstundade bewisen, hwarest den äfwelt undertecknade Befälhafwaren, Koodsimo-Chiosgoroo, skall wänta Befälhafwaren af Kamtschatka för att emottaga dessa bewis, och efter wåra lagliga bruk personligen komma öfwerens med honom, och äfwen emottaga försäkran om att utwerka Rykska fångarnes i Jeddo frigifwande. Tillika önskas att Rykska frigskeppet efter en lycklig resa, rått snart måtte återwända till Chakodade.

Här slutades Kachi's uppdrag och jag, full af otålighet att få tala med den fångne matrosen, lät inkalla honom i en annan kajuta. Då han såg att wi woro allena, framtog han ett konstigt sammanwickladt, alldeles fullskrifwit blad Japanskt papper, sågande: "Där är ett bref till Eder från Bassili Michailowitsch. Det har lyckats mig att undandölja det för de listige Japanerna. Det innehåller wåra lidanden och ett godt råd huru Ni bör förhålla Eder." Jag tog brefsuet, som tycktes mig liksom hafwa lif, genomlopp det några gånger med ögonen; men dels af fruktan att få weta någon ting förskräckligt, dels af glädje öfwer den owäntade gåfwan, rördes jag så hårt, att jag ej kunde urskilja något. Numu ett par små papperslappar följde med, som woro ifrån Chlebnikow och skrifna med förundrans,

wärdt små bokstäfwer. Jag samlade mina tankar, läste och glädde mig att finna, att de olyckliga ännu hade något hopp att få återwända till sitt Fädernesland. Här är Golownins bref:

”Allskade wän! Det synes som Japanerna börja att öfwertygas om sanningen af våra berättelser, om vår Regerings fredliga tänkesätt och om det egenmäktiga i Chwostow's uppförande, ty de åstunda ett formligt Attestat af någon Natschalnik af vårt Guburnement, med widtryckt Krono-sigil. Man kan hoppas att de, upplyste om Rysslands goda tänkesätt, skola ingå i förbindelser med oss, ty de börja att begripa Hollandarnes bostycken. Wi hafwa berättat för dem om det bref som Engelsmännen uppsnappat, hwart Holländske Tolkarne skryta öfwer att det lyckats dem att i Mangasaki stifta venighet emellan Mesanow och Japanerna. Dock, om Ni kommer i underhandling med dem, så war försiktig, tala med dem endast på båtar och blif öfwer ett kanonskott från stranden. Stöt Er äfwen icke öfwer deras långsamhet. Med de obetydligaste saker, som i Europa afgöras på en eller två dagar, kunna de hålla på hela månader. I allmänhet råder jag Er att iakttaga fyra hufwudnödwändigheter: försiktighet, tålmod, höflighet och frimod-

dighet. På Er klokhet beror icke allenast vår be-
 frielse, utan ock Fäderneslandets fördel. Jag
 hoppas att Ryßland, genom denna vår olycka, må
 kunna återwinna de fördelar som det, genom en
 människas oförstånd har förlorat. Min mening
 öfwer allt detta kan Ni inhämta bättre och om-
 ständligare af matrosen, hwilken jag har instruerat
 derom. Det gick icke an att gifwa honom för-
 mycket papper med sig, derföre har jag icke en
 gång kunnat skrifwa till Ministern; men wet, att
 om min Monarks ära och Fäderneslandets fördel
 fordra det, skall jag ej akta mitt lif wärdt en
 Koppek; derföre skall Ni i sådana fall ej skona mig.
 Dö måste man likwäl en gång, om det sker nu
 eller om 10 eller 20 år. Äfwen synes det mig
 likgiltigt om man dör i slagtingen eller för bos-
 wars händer. Allt förgås på hafwet eller dö stilla
 i fången — dödd är alltid dödd, blott sättet är
 olika. Jag ber Dig, älskade wän, att i mitt
 ställe skrifwa till mina bröder och wänner. Kanske
 har ödet bestämt mig att ännu en gång återse
 dem, kanske äfwen icke. I sednare fallet såg dem
 att de ej skola beklaga mig och att jag önskar dem
 lycka och hälsa. Ännu beder jag Dig, för Guds
 skull! tillåt ingen att skrifwa till mig eller att
 skicka mig något, på det man här ej må plåga

mig med öfversättningar och frågor. Endast Du
 sjelf må med få rader låta mig weta Ditt beslut.
 Jag ber Dig att af min qwarlåtenskap utbetala
 till den affickade matrosen 500 Rubel. (Golow-
 nin trodde nemligen att Simonow nu wore
 alldeles fri och finge återwända med oss till sitt
 Fädernesland.) Försäkra våra kamrater, herrar
 Officerarne, om min uppriktiga högaktning, och
 hålsa hela manskapet. Jag erkänner med innersta
 tacksamhet alla de besvär Ni haft för vår befri-
 else. Lef wäl, älskade wän; och Ni alla älskade
 wänner, lefwen wäl! Detta bref är kanske mitt
 sista! Wären nöjde och lycklige! Den 10 April 1813,
 i staden Chakodade, i Japansk fångenskap, Er
 tillgifnaste Was sili Golownin."

I detta bref rådde mig alltså Golownin
 att ej sätta förtroende till Japanernas twetydiga
 uppriktighet och för öfrigt höra hans mening af
 matrosen, huru jag skulle förhålla mig om saken
 toge en oangenäm wändning; men den ärlige kar-
 len war så tankspridd och utom sig, då han hastigt
 såg sig försatt från fångellet, ibland sina kamra-
 ter, att han hela tiden tycktes wara till hälften
 från sina sinnen. Så mycket jag också bemödade
 mig att utforska hans instruktion, så fick jag lik-
 wäl ej annat swar af honom, än: "hwarföre frå-

gar Ni mig? i breswet står allt." Gråtande som ett barn upprepade han beständigt: "Jag ensam har blifwit lössläppt ur det Japanska fängelset. Numu lida der sex af våra. Jag fruktar att, om jag ej snart wänder tillbaka, de elaka Japanerna behandla dem illa." Så mycket om vår gode, men dumme budbärare.

Jag litade på Kachi's ärlighet som på en klippa, höll widare försiktighet för öfwerflödiga och Golownin's bref tjänade mig blott till att fullkomligen erfara hwad Japanska Regeringen fordrade af vår, som wiserligen war wiktigt för oss.

Sedan wi hade uttömt vår nyfikenhet genom tusende frågor angående våra olycklige kamraters nuvarande tillstånd, förde wi emot aftonen vår wän Kachi och den ärlige matrosen i land. Jag uppdrog den förre att swara Takachasi-Sampeï, att jag i morgon, om vinden blef gynnande, skulle affegla till Dchozk och ej försumma något som kunde befordra min snara återkomst med allt hwad han begärde, till Chakodade, och att för öfrigt betyga honom min hjertliga tacksågelse för hans bewägna tänkesätt och i synnerhet för det att han tillåt vår fångne matros att komma till oss.

Den 29 Juli togo wi affsed of Takatai-Kachi, som wid detta tillfälle medförde 30 fiskar

för manskapet. Det war mig snårtande att han alldeles icke wille emottaga några skänker, utom socker, thé och Franskt brännwin; ja, till och med fina egna, tämligen dyrbara effekter lemnade han i mitt förwar, sägande: Wi skola snart återse hwarandra i Chakodade. "Där," sade han, "kan jag obehindrat emottaga gåsworne af Eder wänskap, men här skulle det, efter våra lagar, falla mig ganska swårt att aflemna råkenkap öfwer hwarje småsak." — "Nå," swarade jag, "så tag åtminstone tillbaka Dina egna tillhörigheter. Du wet hwilka favor en sjöresa beständigt är underkastad." — "Huru?" utropade han, "wid detta himmelens synbara beskydd, kan Du ännu ana en olycka? Zisei, zisei Taischo!" (det är: klenmodige, klenmodige Kommendör!) "Ännu är det god tid till en lycklig resa, derföre behöfwen J, wise män, som förstån att betrakta himmelen, (han meade de astronomiska observationerne) ingalunda mistrosta. Din blick behagar mig icke; jag ser att Du är bekymrad för mina lappris-saker och jag hade desutom ännat att bedja Dig tillåta mig att fördela dem bland Dina matrosar; likwäl, emedan jag ser Dig wara orolig, förmodligen emedan Du twiflar att få slut på saken i år, så måste jag sluta att Dina matrosar, hwaribland

många ännu mistro mig, kunde tro att jag skänkte dem mina saker i den mening att ej mera återse dem, och så må då detta lappri heldre blifwa i Ditt förwar till Din återkomst till Chakodade. Den Taischo!" Den är: förtro på Gud!

Den skarpsynte, tacksamme Kachi hade ej mistagit sig i sin förmodan. Läsaren må sjelf döma om jag ej hade orsak att wara bekymrad. Så snart han war borta lyftade wi ankar, oaktadt motwinden, för att komma ut. Snart blef winden gynmande och efter en 15 dagars lycklig reja kastade wi ankar i hamnen af Dchozk.

Jag rapporterade genast åt Hamn-Kommandanten allt hwad som hade händt oss, och fick straxt af honom de af Japanska Regeringen åstundade bewis, tillika med ett särskildt wänskapligt bref från Guvernören i Irkuzk till den i Matsmai, som innehöll allt som war nödwändig. Dessutom kom Japanaren Kiselew, hwilken war sänd från Matsmai och beständ till vår Tolk, om byrd till oss. Wi qwarblefwo 18 dagar på reddan af Dchozk, försedde oss med allt nödwändig och reparerade skeppet, som hade blifwit något skadadt. Den 11 Augusti woro wi färdiga att för tredje gången segla till Japanska kusten och hoppades på

Gud att det numera skulle lyckas oss att fullkomna det goda werket. Dessförinnan höllo wi en högtidlig Gudstjenst med wattenwigning och låto, till vår Monarks åra, alla våra kanoner dundra. Denne högtänkande Furste, som då war sysselsatt med Europas wiktigaste angelägenheter, hade litwål icke glömt Sin enskildte olycklige undersåtare, utan befallt att från härwarande hamn, som år 10,000 Werst från hufwudstaden, utrusta en expedition till Golownins befriande.

Ibland antalet af dem som denna dag besökte oss, befann sig äfwen, såsom förebud af vår lycka, Hann-Kommandanten Minitzky, med sin älskwarda Maka, Eugenia Mikolowna, hwars deltagande i vårt öde gjort henne så djerf, att hon ej åktade wågorne, hwilka alltid på denna redd äro i häftig rörelse; dertill hade hennes make för ett år sedan, just wid samma tid och på samma ställe, wid en dylik öfwerfart, så nära förlorat lifwet. Hon war den första och sista Ryska Dam som hedrade Diana med sitt besök, och har därför full rätt till den högtidliga tacksägelse som jag och mina Officerare härigenom af allt hjerta betyga henne. Under Gudstjensten war skeppets rörelse så stark att nästan alla våra gäster från

land, utom den unga hjeltinnan, blefwo sjösjuka. Hon bad hjertligt med oss, för våra kamraters befrielse.

De widriga Syd-windarne, som hålla sig längs med halfön Sachalin, tillåto oss ej att uppnå kusterna af Matsmai före än efter 20 dagar, då wi, den 20 September, inlupo i den Bolkaniska Hafsöfken, hwaruti den säkra hamnen Edomo ligger, hwilken jag hade valt. Då wi nalkades udden, sågo wi hus och äfwen människor. Om wi blott haft god wind ännu i 6 timmar till, så hade wi uppnått hamnen; men på hafwet låter ingen ting bestämma sig. Emot natten tilltog motwinden och öfvergick ändtligen till en storm, som om morgonen åter aflågsnade oss ifrån kusten. Wi befunno oss i dagjämningen, hwarest, som bekant är, i dessa trakter mer än på andra ställen, de häftigaste stormar rafa. Det blef tve-tydigt, om det ännu denna höst wore möjligt att dröja på Japanska kusten. Jag beslöt att i denna händelse icke gå till Kamtschatka, hwilket, i anseende till den långvarige wintern, endast varit förbundet med stor tidsspillan; utan att i stället gå till Sandwich-öarne på tre månader, för att

hwilå ut, till desß skeppsfarten i April åter wore fri på norra kusterne af Japan. Jag meddelade herrar Officerarne denna föresatts, wille likwål ej förr än den 1 Oktober verkställa den. Wid denna utsigt blef det nödwändigdt att mindska wattenportionerne, hwilket hela manskapet, utan knot, underkastade sig. Men till wår glädje warade den stormiga wäderleken blott 12 dagar, och milda omwerlande windar gjorde att wi, på sjömans wis, snart glömde wåra utståndna lidanden.

Blott en bedröflig händelse störde oss i wår ro. Wi hade den olyckan att förlora en af wåra erfarnaste och dugligaste matrosar, hwilken, då han under håstigt blåswäder, skulle klara seglen, fick ett slag; då han kom ned, war all hjelp redan för sen. Han war död. Wid ett sådant tillfälle borde en läkare kunna klättra upp; men den wi hade, hade till olycka tjent i Arméen och war ej wan wid en sådan vertikal spatsersfart, war föröfrigt en förständig och bras man; den läkare wi medtagit från Kronstad, hade för sjuklighet blifwit återskickad till Petersburg.

I wår bedröfliga belågenhet war oss denne skicklige matrosens död dubbelt smärtande. Då wi, med Kristliga ceremonier, nedsänkte honom i hafwet

och jag såg hela manskapet sitta i tårar; kunde icke eller jag återhålla mina; ett otvungit tack-
sambets bewis för hans 6 åriga trogna tjänster;
och hwilka tjänster! Läsaren wet att vår wäg ej
war beströdd med rosor. Så förstå huru fast wän-
skapsbandet sammanbinder en liten hop, som på så
lång tid är skild ifrån sina wänner och släktingar.

Då wi, den 22, befunno öfwen Volkaniska
hafswiken, sågo wi, klockan 9 om morgonen, tre
Bajdare styra mot vårt skepp. Jag skickade
Löjtnanten Gilatow emot dem, hwilken snart
återkom med dem. På Bajdarene befunno sig
18 Japanare; hwilka på vår inbjudning, utan
fruktan stego ombord till oss. Wi frågade dem
hwar wi skulle finna någon hamn och fingo till
swär att en, kallad Sångoro, låg 2 Werst
söderåt derifrån, wid udden och hade 20 famnars
djup. De hade blott kommit af nyfikenhet, för
att få se det fremmande skeppet. Som wi wille
löpa in i hamnen Edo mo, hwilken 1796 besöktes
af Kapiten Broughton, så önskade wi att de
skulle följa oss dit, men dertill hade de förmodli-
gen ej tillstånd, utan lemnade oss. Wi hoppades
att, efter Broughton's beskifning, finna hamnen
åfwen utan dem och riktade vår fart dit med

öfelig wind. Wid middagstiden blefwo wi wärfse ett tämligen stort Nybygge och på höjderne batterier, behängde med tyg. Från Nybygget kom en Bajdar med 13 ludna Kuriler, hwilka Japanerna kalla Ujino's, och med dem en Japanare wid namn Leso, en af dem som warit med Takatai-Kachi på Kamtschatka, hwilka wid vårt första wistande i Kunaschir där blifwit satta i land. Han sade mig att, i följd af den i Kunaschir träffade öfwerenskömmelse, hade han blifwit sänd af Guvernören i Matsmai, för att, såsom Lots, föra oss till hamnen af Chakodade. Sedan skulle han fråga mig om wi ej behöfde någon ting, emedan de härwärande Embetsmän hade fått anwising att försörja oss med allt. Som wi blott behöfde friskt watten, så nyttjade wi det benägna tillbudet endast för att skicka 50 toma tunnor i land, under det att wi gingo till ankars på 11 famnars djup och gyttig botten.

Följande dagen kom samme Bajdar med samma personer, tillbaka från Edomo, hade våra fyllda fat med sig och desutom färsk fisk och råttikor såsom en skänk från Befälhafswaren. Wi tackade och skickade ännu 20 fat som återfördes om aftonen. Wi nyttjade det wackra wädret för att förbättra vårt tackläge, som hade lidit mycket

genom stormar och satte åfwen allt annat i ordning. Dagen derpå fylldes ännu flere fat, åfwen skickades öf färsk fisk och grönsaker i sådan mängd att hela manskapet hade nog deraf. Daktadt allt vårt öfwertalände wille Japanerna ej emottaga någon betalning.

Den 26 om morgonen fingo wi, med Bajdarsen, ett bref af Golownin från Chakodade, hwari han underrättade mig, att wid vår ankomst dit, skulle en hwit flagga swaja på berget och Takatai-Kachi skickas till öf; utan annålan till Gubernören af Matsmai, kunde han icke nu affändas, hwarföre wi blott hade att anförtro öf till matrosen Leso, som skulle wara en god Lots. Detta bref war swar på ett annat från mig, som jag skref samma dag wi ankommo, till Japanske Embetsmännen och hwari jag hade yttrat twifwel på Japanernas uppriktighet, emedan man i stället för Takatai-Kachi, som man hade låfwat mig, eller någon annan ansedd man, blott hade skickat en matros emot mig. Nu gick jag in på att antaga denne som Lots.

Efter att här, utan mindsta beswär, hafwa fyllt alla de toma faten och uträttat allt som war nödigt, gingo wi klockan 10 under segel. Andra

bågen, klockan 8 om aftonen, upptäckte wi, på den framför oss warande udden på många stälken af kusterna af Matsmai, eldar, hwaraf en i synnerhet war stor och lysande. Snart derpå kom en Bajdar med hwit flagg och två tända lycktor, och på den wår redlige Takatai-Kachi. Å båda sidor war glädjen stor. Hans och våra önskingar ualkades sin fullbordan. Han kom på sin Regerings befällning, för att eskortera oss till Chakodade. För sådan orsak åtföljdes han af en ansedd hamn-embetsman. Efter bådas föranstaltande, gingo wi för ankar klockan half 9 om aftonen, på ett ställe som Japanerna kalla Tamasi-Tomuri och som är den wanliga ankar-platsen för skepp som hindras genom östanwinden att inlöpa i sjelfwa hamnen. Sedan de nödwändigaste arbeten woro slutade, skyndade wi med lika stor otålighet som nöje, att språka med den gode Kachi, hwilket nu skedde långt beqwämare än förut, emedan wi hade Tolken Kiselew hos oss.

På den första frågan, huru våra landsmän mädde, swarade han att de woro i Chakodade och att Guvernören af Matsmai, Chattori-Bingono-Kami, redan i egen person anländt för att sluta underhandlingarne och utlemna fångarne. Wi pratade ännu om ett och annat och under-

rättade honom om Fransmännens fullkomliga ned-
 derlag, hwilket han afhörde med hjertligt deltas-
 gande. Då han lämnade oss, läfwade han att
 dagen derpå föra skeppet i hamnen. Denna natt
 brunno eldar på stranden å många ställen och ett
 waktsskepp låde sig bredewid oss och lemnade oss ej
 under hela tiden.

Den 28 September, bittida om morgonen,
 höll Kachi ord. Wi lofwerade i Sundet af Cha-
 kodade och efter några timmar kastade wi ankar
 på en af honom anwisad plats, ungefär ett kanons-
 skott från staden. Sedan gjorde han mig bekant
 med lagarne angående Europeiska skepp: att det
 war oss förbjudit att på båtar fara omkring i
 hamnen; att under war därwaro ett waktsskepp
 skulle ligga bredewid oss; att man skulle tillföra
 oss allt hwad wi behöfde, på Regeringens fartyg
 och att det wore strängt förbjudit för hwar och en
 att besöka vårt skepp.

Om aftonen for han i land för att afgifwa
 omständlig rapport om sitt fullgjorda uppdrag.

Staden Chakodade, i storleken den andra
 på denna ö, ligger åt södra sidan, på sluttningen
 af ett högt rundt berg, som höjer sig öfwer hafson;
 på södra sidan sköljes den af Sangarstiska

hafswiken och åt norra och westra sidorne, af den Chakodadiska, hwilken är ganska beqwäm och kan rymma en hel flotta. På södra sidan sammanbindes halfön af en smal landtunga, så att man ser öfna sjön och det låga landet. På norra sidan af hafswiken utbreder sig en stor dæld, 15 å 20 mil i omkrets, och på tre sidor omgifwen af höga berg. Midt i denna dæld ligger *Duno*, ett Nybygge, hwars innewånare hufwudsakligen sysselsätta sig med landtbruk. På de öfriga örterne som gränsa till hafwet, drifwes i synnerhet fiskfångsten. Dessa underrättelser har jag erhållit af våra återkomna kamrater, hwilka blifwit förda genom staden och hade sett hela denna dæld bättre uppodlad än något annat ställe på deras wäg. Berget, bredewid hwilket staden är belägen, kan tjena skeppen wid inloppet i wiken till märke, dels emedan det, i anseende till sin runda skapnad, redan långt ifrån kan ses, dels emedan det står för sig sjelft och på tämligt afstånd från de öfrige. Den westra sidan deraf består af höga klippor; uti en af dessa är en stor håla som man kan se från hafwet. På halföns södra och westra sidor är hafwet wid kusten ganska djupt, utan sandsbankar eller stenar under watten, så att man

utan all fara kan gå stranden ganska nära; men på norra sidan äro sandbankar, och blott små skepp kunna komma staden nära. På den udden som skjuter ut midt för staden, utsträcker sig, nästan till en tredjedel af hafswikens hela bredd, ett sandref af olika djup. På norra och östra sidorne af hafswiken aftager djupet småningom wid stranden.

Då wi nalkades, sågo wi icke hela staden, såsom Kuna schir, behängd med tåg, utan blott några ställen wid berget och i dess grannskap. Genom kikare kunde wi upptäcka sex sådana ställen; förmodligen dälde de fästningswerk. Våra fångar, hwilkas wäg från Matsmai till Chakodade, förde dem där förbi, hade sett dem. Utomdesse woro på den låga stranden ännu fem nya fästningswerk uppbyggde och försedde med tillräcklig garnison; de stå icke långt ifrån hwarandra, 2 till 300 famnar från hafwet.

Knappt hade wi anländt till reddan, då wé från ena sidan omgäfwos af en stor mängd roddarfartyg af alla slag, uppfyltde med nyfikne af båda könen. Ett Europeiskt skepp war för dem ingen liten sällsynthet; ty, så mycket jag känner, hade på 22 år endast Styrmannen Lowzow varit där. Han kommenderade Ochoziska transportfartyget

Catharina och åtföljdes af Larman. Således hade många af innewånarne alldrig sett något Europeiskt skepp och ännu mindre ett frigskepp, derföre trängdes de om att få komma öf nära, hvarföre ofta träta uppstod emellan dem sjelfwa. De på wakt skeppet bredewid öf warande Dosini (Japaniska Soldater) ropade oupphörligt till dem att hålla sig på afstånd. Men åskådarnes nyfikenhet war så stor att soldaternes befallningar, hwilka annars mycket respekteras af folket, ej hördes för buller, hvarföre dessa sågo sig nödsakade att nyttja sina små jernkläppar, som wanligtwis hänga wid deras gördlar och äro fästade wid långa silkesnören. De hade hwarken affcende på stånd eller tön; (endast ålderdomen, hwilken, som wi här anmärka, respekteras af dem i alla stånd) alla som wågade öfwertråda förbudet fingo stryk, hwarigenom wi slutligen befriades från en icke ringa olågenhet. Ty om alla dessa människor hade kommit ombord, skulle där hafwa blifwit så trångt, att wi ej hade kunnat arbeta; wi skulle blifwit nödsakade att bortdriswa dem med wåld, hwilket wi, i anseende till den lyckligt började underhandlingen, högst ogerna hade gjort. Twingade af wakten, måste de nu hålla sig inom sina anwista gränser och intet fartyg wågade att öfwer-

fråda dessa. I denna ställning intogo de en stor sträcka af hafswiken, och då de främste med tillfredsställd nyfikenhet lemnade sin plats, intogs den genast af de följande och alla lämnade oss ej förr, än wid nattens inbrott. Sedan tordes ingen mera nalkas oss, utom de som Regeringen affände, och äfwen desse måste förut annåla sig hos wakten.

Följande dagen sågo wi en båt med hwit flagg komma från staden. (Äfwen på vårt skepp swajade beständigt på förmasten, bredewid frigsflaggan, den hwita). Takatai-Kachi, tillika med matrosen som varit vår Lots, kommo ombord och medförde en gåfwa af fisk, grönsaker och watten-meloner. Matrosen bar ett knyte hwari jag blef warse en klädning. Kachi bad om låf att få klåda om sig i sin fordna kajuta och berättade att Guvernören af Matsmai, ganska nöjd med hans i Kuna schir bewisade tjenester, hade wid detta wiktiga tillfälle bestämt honom till underhandlare och dersöre, efter Japaniska författningar, lämnat honom kreditiver. För att uppfylla ett så smickrande uppdrag, måste han wid sielfwa underhandlingen synas i en särskildt Embetsmannas-ceremoni-drägt. Han gick för att klåda om sig, och emedlertid påtog äfwen jag mig

min Galla-uniform och fästade wårjan wid sidan.
 Efter att hafwa höfligt hälsat mig, tillkännagaf
 Kachi, genom wår Tolk Kiselew, att han nu
 icke talade i Guverndörens, utan i dennes båda
 första Embetsmäns namn, hwilka nu låto anhålla
 hos mig, att åt honom öfwerlämna de låswade
 officiela papperen från Dchozk. Jag swarade
 att jag wäl hade warit färdig att sjelf öfwerlemna
 dem, men för att ej förlora någon tid, så wille
 jag anförtro dem åt honom. Till denna hög-
 tidliga Act församlade sig samtliga Officerarne
 i full uniform uti kajutan, och med påsande cere-
 monier öfwerlemnade jag Hamn-Kommendantens
 af Dchozk officiela bref i en blå duk inlagdt,
 Tillika kungjorde jag honom att jag hade ett annat
 wiktigt officielt bref hos mig från Hans Excellence,
 herr Guverndören af Irkuzk till Hans Excellence,
 herr Guverndören af Matsmai, men hwilket jag
 endast personligen kunde öfwerlemna, antingen åt
 Guverndören sjelf eller åtminstone åt någon högre
 Embetsman, som densamme i sådant ändamål
 skulle sända mig. Takatai-Kachi bad mig
 ganska enträget att äfwen lemna honom detta
 bref, emedan det i Japan skulle förskaffa honom
 stor ära, om man finge weta, att han blifwit
 bewärdigad att öfwerlemna ett officielt bref från

den höge Rysske Guverndören, i D=Bunjo's egna händer. Men det afflog jag bestämmt och sade honom att, ehuru mycket jag högakade honom såsom wän, så tordes jag likwäl icke förnärma Rysske Guverndörens höga wärdighet och ej swika det stora förtroende man hade satt till mig. Jag bestämde stranden till en sammankomst med Japanska Öfwerheten, ty att föranstälta den på båtar hade ej warit görligt. Efter Kachi's berättelse, föll hwar och en på knä på gatan då de båda förnärma Embetsmännen wisade sig i sina Morimon's (bårstolar); huru hade man då kunnat wänta att deras stolthet skulle bewilja en sammankomst på båtar med Kommendören af ett främmande skepp, utan alla ceremonier? Dessutom hade jag ett kreditiv af Guverndören. Jag war befullmäktigad enligt Hans Majeståts wilja, jag föreställde en Ambassadör; om således Japanerna också skulle hafwa wägat ett förräderi, så kunde jag wara öfvertygad att mitt uppförande af Rysska Regeringen ej skulle förklarås såsom någon oförståndig wärdslöshet, utan betraktas såsom en National-angelägenhet; och jag skulle så mycket mindre draga i betänkannde att utföra den på ett påsande sätt, som en Ambassadörs wärdighet äfwen i Japan är högt respekterad. Jag

Fatai-Rachi bad mig glömma hans oestertänk-
 samma begäran, gick i land, kom dagen derpå
 tillbaka, flådde åter om sig och började sedan i
 de båda höga Embetsmännens namn följande
 samtal, med den frågan: om manskapet på Rysska
 Skeppet, eller Skeppet sjelfst, ej behöfde något, då
 wid den långa resan i en sen årstid en reparation
 torde wara nödwändig. Jag tackade och försäkrade
 att wi, utom friskt watten, fisk och grönsaker
 (hwilket allt här fanns i öfwerflöd), ej hade något
 af nöden. Härpå berättade Rachi att han af-
 lemnat det honom anförtrodde officiela brefwet
 med påstående ceremonier, att det blifwit befunnit
 fullkomligt tillfredsställande, och att mit förslag
 till en sammankomst, för att öfwerlemnna brefwet
 från Guverndren i Irkuzk, blifwit upptaget
 med stort nöje. Nu hade man affändt honom för
 att öfwerenskomma om ceremonierne wid denna
 sammankomst. Hederswakten kom först i fråga.
 Jag sade honom att jag skulle hafwa 10 man med
 gewär med mig; två Underofficerare skulle bära
 frigsflaggan och den hwhita parlamentär=flaggan
 framför mig. Ej mer än två Officerare och
 Tolken skulle åtfölja mig. För öfrigt biföll jag
 att fara i land i Guverndrens Stats=slup. Efter
 ömsesidiga hälsningar, hwilka å min sida blott

skulle bestå i en bugning efter Europeiskt bruk, skulle man sätta en ländstol för mig, och för mina Officerare stolar bakom mig, hwar på wi skulle sätta oss. Wid talet, det måtte ske från min eller Japanska sidan, skulle jag, till bewis på synnerlig aktning, stå upp, men genast åter sätta mig. Allt det, trodde Kachi, skulle ej förorsaka de mindsta swårigheter, utom gewären, "ty," sade han, "det finnes hos oss ännu intet exempel att fremmande Sändebud, som af någon slags orsak kommit till oss, wid ceremonielä sammankomsten, haft någon med eldgewär bewäpnad swit med sig. Åtnöj Er med den äran, som äfwen blifwit bewisad andra Europeiska Sändebud i Nangasacki, att Er wakt får behålla sablarne, men lemna bortt gewären. Det war redan ingen liten ära, och det första afwikandet från våra lagar, att Ert skepp, bewäpnadt och försedt med frut, blef insläppt i den inre hamnen, att Ni till och med ej blifwit utur ståndsatte att agera fiendsligt om Ni så hade welat."

Swertygad om sanningen af det oss wisade företrädet, hwilket, som war mig bekant ur resebeskrifningar, ej något Europeiskt skepp ännu åtmjutit, war jag wäl färdig att, i anseende till gewären, gifwa efter, och bad Kachi att blott ösliken nämna att en wakt utan gewär ej wore

någon frigift wakt, och följaktelligen ej passande för mitt stånd, såsom Kommendör af ett Kysst Kejslerligt krigsskepp. "Hos oss," sade jag, "hafwa blott krigsmån rättighet att bära gewår, likasom de hos Er bära två sablar, och således betyda våra gewår egenteligen ingen ting annat än Er andre sabel." Om man gjorde invändningar, så kunde han afwen gifwa efter, jag skulle komma, om blott allt det öfriga blef tillåtet. Han upptecknade allt i sin plånbok och lemnade oss. Följande dagen kom han tillbaka med ett gladt ansigte och berättade att allt blifwit bewiljadt, till och med punkten angående gewären. "I början," sade han, "besinnade herrarne sig utan att säga mig ett ord; sedan förklarade jag alla Edra skäl och är numera ombetrodd att officielt gifwa Er tillkänna, att de båda höga Embetsmännen i morgon wänta Er på stranden i den dertill inredda byggnaden, för att emottaga Guvernerens af S r k u z k bref. Klockan 12 skall Guvernerens Statsflup afhämta Er. Blott en punkt återstår ännu: Ni kan omöjligen i stöflor intråda i Audience-salen, som är belagd med rena mattor, hwarpå de båda höga Embetsmännen sitta på knäna. Att där synas i stöflor, skulle wara helt och hållet stridande emot våra bruk och en stötande oartighet; Ni måste i förmalet afdraga stöflorne och infomma i strumpor."

Denna besynnerliga begäran, som så snörrätt stridde emot alla Europeiska begrepp, satte mig i någon förlägenhet, ty wid öfverenskommelsen om ceremonierne hade jag ej hållit det för nödigt att nämna stöflorne. Likaså hade Japanerna — hvars fordran, som jag sedan fick weta af Golownin, blott angick en allmän höfslighet, — hållit det för onödigt att tala derom. Jag sade med någon hetta, att jag alldeles icke kunde gå in på att, i full uniform med wärjan wid sidan, gå i strumpor. Jag sade att jag wäl wisse det hos dem wara wanligt, att då man kom in i ett rum aflägga fotbeklådningen; ”men,” tillade jag, ”för Dig, såsom en förständig man, måste det ej wara obekant huru mycket Edra bruk afwika från de Europeiska. Ni, till exempel stora och små, nyttja inga byxor; dessa ersättas åter genom wida kläder, som likna våra nattrockar, hwari wi wisa oss i våra fångkammrar. Ni ingå ej på något fremmande ställe med beklädda fötter; hos oss wore det icke allenast groft, utan äfwen nesligt, att wisa sig barfotad, ty det tillhör endast fångslade brottlingar. Huru kan Du nu begära att en man af min rang skulle komma in barfotad?” — Takatai-Kachi wisse ej att swara mig något derpå; denna för oss wiktiga sak, hade han ansett såsom obetydlig,

Jag betänkte mig och förklarade att jag wille wisa den största estergifwenhet, på det att intet måtte hindra den önskade sammankomsten. "Hos oss," fortsfor jag, "är det brukligt, då wi wilja wisa flera herrar en synnerlig aktning, att wi i förmalet afdraga stöflorne och sätta skor på oss." Glad utropade Kachi: "Det är nog, så blifwer å båda sidor höfligheten ej förnärmad. Edra skor liknar jag wid de Japanska halffstrumporne och skall säga, att Ni är nöjd med att afslägga stöflorne och will intråda i Audience-salen i läder-strumpor." Han for i land och kom till min förundran redan emot aftonen tillbaka och berättade att de höga Embetsmännen warit fullkomligt nöjda med min estergifwenhet i anseende till fot-beklädnaden, men om jag nödwändigt så wille, så kunde jag afwen komma i stöflor, men då kunde de ej emottaga mig sittande på knåna, utan skulle, efter Euro-peiskt bruk, sitta på dertill förfärdigade stolar, hwilket ansågs föraktligt, ja såsom en grofhet.

Härpå öfwerlemnade han mig ritning på den tillredda byggnaden. Framför densamma woro soldater afbildade, sittande på knåna. I de första kamrarne Embetsmännen af de lägre klasserne. Här skulle jag afslägga stöflorne, påsätta skorna och sedan gå förbi en rad sådane knåböjande Em-

betsmän. För de båda höga Embetsmännen wörd platsarne, i den likaledes afbildade Audience=salen, främst utsatte, till wänster för Tolkarne, till höger för Academici, hwilka nödwändigt måste wara med, för att anställa observationer öfwer det Rysska krigs=skippet och samla några Europeiska Kunskaper. I midten af salen, midt emot de höga Embetsmännen, war min plats och bakom mig, mina Officerares. Wakten, med gewär och flaggor, skulle göra frent åt byggnadens öpnade dörrar.

Sedan allt sålunda war aftalt, lemnade oss Kachi, med löfte att dagen derpå, klockan 12, om wädret skulle tillåta det, afhämta mig i Stats=slupen.

Nu tänkte jag på vår Tolk Kiselew, som jag måste taga med i land. Den strånghet som Japaniska lagarne iakttaga mot undersätare som blifwit Krisina och gått i främmande tjänst, war mig icke obekant. Fastän Kiselew, af tillgifwenhet för Ryssland, hade underteknat de af honom öfwersatta bref såsom Ryß, född af en Japaniska, så måste likwäl hans fullkomliga insikt i Japaniska språket genast förråda honom och då kunde följderna för honom blifwa ganska betänkliga. Jag öfwerlemnade åt honom, om han wille utsätta sig för en sådan fara. Han swarade: "Hwad skall

jag frukta? Om de arrestera Er, så arrestera de oss alla. Mig ensam låra de icke gripa. Jag är ingen Japanare och jag anhåller att Ni wille taga mig med på det jag må få uppfylla min pligt. Där är underhandlingen wiktig; här på skeppet har jag ej kunnat gagna Er mycket. Swärsbre skulle jag hafwa utsiätt den långa sjöresans beswärligheter, om jag nu bles borta?" Med nöje tillät jag honom att följa med. Ufwen två Officerare som hade önskat att åtfölja mig, måste hålla sig färdiga.

Andra dagen, klockan emot 12, kom Statsflupen, behängd med många sorter flaggor. Takai-Kachi, i stor Golladrägt, underrättade mig att wi kunde fara i land så snart det flaggades på den till sammankomsten bestämda byggnaden. Precis klockan 12 swajade flaggan och wi stego i flupen. Den roddes af 16 utwalda Japanare, hwaraf, som Kachi sade mig, största delen bestod af kända rika köpmän, hwilka wid detta tillfälle wille tillfredsställa sin nyfikenhet. Deras sätt att ro, skiljde sig från det Europeiska derigenom, att de ej kastade årorne framåt, som hos oss är brukligt, utan de likasom wände dem endast fram och tillbaka, och likwäl gick farkosten lika så hastigt framåt, som det hade gjort efter

wårt sätt. Wi hade planterat vår frigsflagga
 midt ibland de Japaniska flaggorne och i fören den
 hwita Parlamentär-flaggan och så foro wi, åtföljde
 af några hundrade båtar, uppfyllde med nyfikne.
 Den bestånda byggnaden låg helt nära stranden
 wid en landningsplats af sten. På platsen fram-
 för huset, sågo wi de Japaniska soldaterne, sittande
 på knäna. Takatai-Kachi gick först i land för
 att underrätta de höga Embetsmännen om vår
 ankomst, och kom tillbaka med underrättelse att
 man wäntade oss i ceremoniel församling. Ut-
 fråga hwarföre ingen Embetsman kom emot mig,
 syntes mig utan ändamål och icke passande. Jag
 lät Underofficeraren friga upp med den hwita flag-
 gan, derpå waken med sina wapen, sedan den
 andre Underofficeraren med frigsflaggan. Efter
 honom kom jag sjelf och bakom mig gingo mina
 Officerare. Waken gjorde front för de öppna dö-
 rarne och saluterade mig då jag gick förbi. Efter
 mig bars en stol af en Japanare; denne lät jag
 sätta skorna på mig. Sedan trädde jag med
 Officerarne i Audience-salen. Den war uppfylld
 med Embetsmän af åtskillig rang. De buro alla
 Krigs-uniform och två sablar. Den owanlige
 djupa tyfnaden förundrade mig. Då jag blef
 warse de båda höga Embetsmännen, hwilka sutto

Bredwid hwarandra på knäna, gic jag tre steg fram och bugade mig. Jag bugade mig sedan till höger och vänster och gic till min plats. Den djupa tystnaden warade ännu en minut. Jag bröt den först, i det jag, genom Tolken Kiselew, yttrade att jag förmodade mig wara i mina wänners hus. I stället att swara, logo de båda höga Embetsmännen och den äldste af dem, som war från Kuna schir, öppnade samtalen, i det han wände sig till en Embetsman, som satt med böjdt hufwud till vänster om honom, men talade så sagta, att Kiselew ej kunde förstå ett ord. Embetsmannen intog åter sin plats, och till min stora förundran, tilltalade han mig, efter en wördnadsfull hälsning, tåmligen begripligt på Ryska. (Det war nämligen, som wi sedan fingo weta, Tolken Murakami Zeske, hwilken af Golowin hade lärt Ryska.) Ryfärne, sade han, hade för längre tid sedan uppväckt mycken oro på Japanska kusterne, men nu wore allt lyckligen bilagt. Bewiset från Natschalniken af Dchozk, hade warit ganska mycket ändamåls enligt. Jag swarade genom honom self, att med den lyckliga biläggningen utan twifel förstods våra fångars befrielse och att derigenom alla våra utståndna möder skulle förwandlas sig i en glädjedag för oss.

Efter några ömsesidiga höfligheter, talade jag om det medförda brefwet från Guvernören af Irkuzk, hwilket framräcktes åt mig, i en med purpurfärgadt kläde öfwerdragen låda, af Herr Saweliew, som war med mig. Jag tog det, uppläste högt adressen och gaf det åter till Saweliew, hwilken öfwerlemnade det, tillika med lådan, åt Tolken, som lystade det öfwer sitt hufwud och sedan öfwerlemnade det åt den yngre höge Embetsmannen. Denne lystade det till sitt bröst och gaf det till den äldre, hwilken förklarade, att han genast wille öfwerlemnna det åt D=Bunjo. Tiden till swarets uppsättande, skulle rätta sig efter sakens wikt. De stänker som Saweliew aflemnade åt Tolken, ställdes endast framför Embetsmännen. Båda anhöllo att jag måtte hålla tillgodo en liten anrättning, stodo upp, bugade sig för mig, gingo bortt och medtogo stänkerne. Härpå bad oss Tolken Murakami=Leske, muntert och wänkskapsfullt wara wälkomne, nämnde mig wid mitt Ryska namn och sade: "Gud ske lof! nu kan jag önska Er lycka till ett godt slut. Kapiten Golownin och de öfriga skola nu snart komma till Er på skeppet. Det är endast våra lagar som hindra Er att redan nu tala wid hwarandra. Men alla äro friska." Öfwen Academici önskade oss lycka, och wår redlige Takatai=Rachi,

fött under ceremonien hade stått wid ändan af salen, kom åfwen fram. Wi trakterades på läckerade käril med thé och allahanda sötsaker. Mig utmärkte man derigenom, att en Embetsman af lägre klassen stod bredewid mig, hwilken emottog och öfwerlemnade allt som war ämnadt åt mig. Efter två timmar togo wi afsked och foro med Kachi åter ombord. Jag hade ibland annat uppdragit min äldste Officerare, Löjtnanten Filatow, att, så snart wi sköto från land, utsira hela skeppet med flaggor, (en så kallad flagg-illumination) men att icke skjuta, hwilket, som jag kände, alldeles icke behagar Japanerna; ty de kalla det en sällsam wana af Européerne, att genom kanonskott, hwilka äro bestämde att döda, hedra någon. (Likwål saluteräs åfwen hos dem deras Furste af Sindaisk, med kanonsalwor, så ofta han reser ut sitt Furstendöme.)

Det vackra wädret gjorde att Flagg-illuminationen gaf åskådarne, hwilka af båda könen ganska talrikt hade på båtar församlat sig, ett stort nöje; och så slutades till ömsesidigt nöje, den första sammankomsten med de Japaniske wederbörande, hwarwid tillbörlig ära wisades den Kejsersliga Rysska flaggan, som för första gången, wid nationalunder-

handlingar swajade, på detta stolta folks land. Den wakt som war utwäld bland manskapet och hwilken åtföljde mig, hade swurit att, i händelse af förräderi, ej lämna den helgade Kejsersliga krigsflaggan ur händerna, så länge ännu en af dem lefde.

Tacksamt måste wi erkänna, att den ädle och upplyste Takatai-Kachi wid detta tillfälle varit oss till stor nytta. Numera förgingo två dagar utan att de höga Embetsmännen låto höra något af sig; men Kachi kom dagligen två gånger för att besöka oss och medförde, med sin Regerings tillåtelse, nyfikna wänner, som war oss ganska angenämt, emedan wi härigenom hade tillfälle att wisa huru mycket wi ansågo oss honom förbundne. Wi tillbjödo dessa wänner skänker, men de togo blott en hwar, och blott en småsak och ej utan Kachi's tillstånd.

Den tredje dagen, om morgonen, lyste Kachi's ansigte af glädje, då han kom för att gifwa mig tillkänna, att wi hade låf att hålla en sammankomst med Golownin och de öfrige Ryssarne. Hwilket gladt budskap! ty fastän wi hitills haft tillstånd att skrifwa till Golownin, så fingo wi likwäl af honom endast forrta lappar eller rättare qvittencer på våra bref. Det bes

wisade tydligt att Japanerne genomläste hwad han skref, hwarföre den största försiktighet wid denna breswerling måste iakttagas. Emot aftonen bragte oss Takatai-Kachi ett oemotsägeligt bewis att han warit hos våra kamrater, nämligen, en lapp från Golownin, hwari denne uttryckte sin glädje öfwer den gjorda bekantskapen. Följande dagen gladde mig Kachi med den underrättelse, att jag dagen derpå skulle träffa min wän Golownin och två af hans matrosar, i samma byggnad där den högtidliga audiencen gick för sig. Tolken Murakami-Teske, Academici och några Embetsmän af de lägre graderne, skulle wara närwarande wid samtalen; Guvernörens Slup skulle afhämta mig och det skulle stå mig fritt att medtaga samma antal wäpnadt folk som förra gången. På det sednare swarade jag att, som detta blott angick en privat sammankomst, så skulle, då jag gick i land, båda flaggorne qwarblifwa i Slupen och blott mina Officerare, Skeppskrifwaren och fem matrosar, utan gewär, åtfölja mig, på det de skulle få åtnjuta den lyckan att återse två af sina kamrater. Andra morgonen, klockan emot 10, afhemtades jag af Kachi och besteg, tillika med de af mig angifne personer, Guvernörens Slup.

Då jag kallades stranden, såg jag Golownin i dörren af byggnaden, uti en dyrbar gul klädnad efter Europeisk snitt, med sin sabel wid sidan. Wid denna åsyn glömde jag alla ceremonier, wänstade icke till des Rachi hade stigit ur, utan sprang först i land. Skulle jag ej så länge varit bekant med Golownin, så hade jag ej känt igen honom uti denna beshunnerliga prydnad. Men jag igenkände honom genast bland hela hopen Japanare som omgaf honom och — sällheten af wår första omfamning kan blott kännas, ej beskrifwas. Han hade knappt hoppats att någonsin mer återse sitt Fädernesland; jag hade knappt hoppats att det skulle lyckas mig att befria honom — och nu lågo wi i hwarandras armar! De gode Japanerne drogo sig tillbaka, för att ej störa det första utbrottet af wåra känslor och pratade emedlertid sinsemellan.

I början kunde wi blott osammanhängande fråga och swara, till des den första nyfikenheten war stillad; sedan talade wi om hufwudsaken, hwartill man hade lemnat oss tillräcklig tid. Golownin berättade mig i korrhet hwad han hade lidit och erfor deremot utaf mig allt hwad jag wisse om det låra Fäderneslandet, om wänner och släktingar, och jag bad honom att åfwen med-

hela det åt de andra. Sedan tog han mig ur en stor willfarelse hwari jag hittills swäfwat. Skepspets dåliga tillstånd hade hos mig uppväckt den tanken att öfwerwintra i Chakodade, emedan det syntes mig farligt att, på en så sen årstid, wända om till Kamtschatka. Men då han sade mig att man, efter Japanska lagar, skulle hålla oss såsom fångar, blef det nödigt att skynda oss, och på Golownin's råd skref jag förden skull till de båda höge Embetsmännen. Wi togo afsked af hwarandra i det glada hopp att snart ej mer behöfwa skiljas. Emot aftonen gladde mig owäntadt den gode Kachi med sitt besök. Han hade äfwen varit närwarande wid mitt samtal med Golownin. Ungefär midt uti detsamma, kom han till mig, sade: "jag mår icke wäl, ursäkta mig," och gick, utan att komma tillbaka. Mina matrosar, som följde mig och ännu ej satte rätt tro till Japanernes uppriktighet, förskräcktes öfwer Kachi's aflågsnande, i synnerhet som han, då han gick förbi, sade, lef wäl; de trodde att man nu skulle arrestera mig.

Nu medförde han en ung man och sade att han wille berätta mig någonting förundranswärdt. Jag går hade han kommit hem och funnit — jag skulle gifva hwem — sin son! "Betrakta honom,"

”Sade han, ”liknar han mig? Genom honom har jag åfwen erhållit de mest glädjande underrättelser från min hustru. Hon har lyckligen och wäl kommit tillbaka från sin wallfärd och knappt har hon kommit i kammaren och afstagt reskläderna, så får hon med posten det bref som jag skref till henne wid vår ankomst till Kunaſchir.” Jag lyckönskade hjertligen den örne fadren och maken. Dessa händelser styrkte honom allt mer i tron på prädestinationen, hwilken han war mycket tillgifsven. Jag smekte hans son, befallte att wisa honom hela skeppet samt föreställde honom för mina Officerare, hwilka, med Kiselew's hjelp, förtroligt pratade med honom. Den glade Kachi måste emedlertid berättat för mig om sin wän, Eremiten.

”Taischo!” sade han, ”i Japan finner man människor åfwen utan lycka.” (Detta hade affeende på anekdoten om Diogenes, som han hade hört af mig på Kamtschatka och som ganska mycket hade behagat honom. I allmänhet intresserade honom i synnerhet exempel af dygd och själsstorhet, t. ex. den namnkunnige Dolgoruki's uppförande, då han sönderref Peter den Stores Ukas. Wid denna anekdot lade han alltid händerna på hufwudet till tecken af wördnad och ropade med rörd känsla: Oki! oki! det är: Stor! stor! Sedan tryckte

han handen mot hjertat, sågande: Kusfyr! det är: Läkemedel! Med detta ord plågade han utmärka hvarje rätt som i synnerhet behagade honom och som han mycket wille berömma).

"Huru menar Du," frågade han mig nu, "att jag skall kunna wedergålla min wän? — Penningar föraktar han; jag måste göra något som är wärdigt hans själstorhet. Du wet att jag har en dotter, hwilken jag, i anseende till hennes elaka uppförande, har fräntagit mitt namn och som för mig icke mera war bland de lefwande. Du tog stor del i hennes öde; Ditt öfwertalande att försona mig med henne, har ofta gjort mig betänkelig och kanske har jag, genom min obeweklighet, sårat Din wänskap; ty Du kände icke wåra bruk och fordrade ett offer af min åra." (Jag hade verkligen ofta rört honom ända till tårar, men dock ej uträttat något).

"Nu," fortsfor han, "då jag, i min från werlden skilda wän, äger en sådan skatt, nu will jag afwen göra den sällsynte wännen ett sällsynt offer som, efter wåra begrep om åra, djupt sårar fadershjertat — jag har beslutat att återkalla min dotter till lifwet och försona mig med henne. Derom skall jag helt enkelt underrätta min wän och han skall förstå mig."

Sedan bad han mig att numera tillåta honom att urdela sina saker bland matroserne. Han gjorde det sjelf och gaf det bästa åt dem som han mest varit bekant med, i synnerhet vår kock, hwilken han kallade wån. Ty fastän han plågade hedra min moraliska mat (som han kallade den) med titel af Kusyri, så tyckte han likwål icke mindre om att den kroppsliga födan war Kusyri för honom. Hans hos mig warande tillhörigheter, bestodo af bomulls- och siden-kläder, stora wattrade täcken och nattrockar, och det till en sådan mängd, att ingen man blef utan. Efter denna utdelning, bad han, att jag måtte tillåta matroserne att i afton göra sig glada. "Taischo!" sade han, "Ryska och Japanska matrosar äro hwarandra lika, de tycka alla om win och hamnen af Chakodade är saker." Fastän jag på denna glada dag redan gifwit manskapet dubbla portioner brånwin, så kunde jag likwål ej afflå den ärlige Kachi. Han skickade genast sina matrosar i land för att hämta win och efter Japanskt bruk befallde han äfwen att hämta åt hwarje af våra matrosar, en liten bundt tobak och pipor. Han sjelf gick med mig till kajutan, hwarest jag hade låtit uppställa de saker hwilka woro påsande för sändebudet. De bestodo af måladt porcellain, marmorbord och äts-

stillige kåril af krystill. "Nu," sade jag till honom, "måste Du uppfylla Ditt i Runaschir gifna löfte. Tag hwad Du behagar. Eller, emedan Edra Embetsmän försmå våra skänker, så tag allt." — "Hwartill skulle de dyrbara sakerne gagna mig?" sade han med wänlig öppenhet, "då, efter våra lagar, wår Regering likwål åter tager allt ifrån mig och blott godtgör mig med penningar." Knappt kunde wi förstå honom att på måfå taga någon småsak. Han walde det som han tyckte om och bad mig blott ännu om ett par silfwerfkedar, ett par knifwar och andra bordsaker. I synnerhet gladde honom ett Ryskt thé-kök, "på det jag," sade han, "till minne af den hos Er njutna gästfrihet, ibland må kunna undfåna mina wänner på Ryskt manér." Wårt sätt att lesa hade annars alltid behagat honom, och fastän han icke kunde sitta tillbords med oss, emedan Japanerna ej äta kött, så åt han likwål på samma tid och drack alltid thé med oss, mestadels utan socker, hwilket han åt såsom konfekt i hela stycken.

Wi woro så glada, att wi ej före midnatten åtskiljdes. Då wi skiljdes betygade han sin ledsnad deröfwer, att han ej, efter sitt lands lagar, tordes bjuda oss hem till sig, för att få traktera

oß, att wi kanske äfwen skulle önska att, till minne af Japanska gästfriheten, äga Chasi och Sagazuki; (d. w. s. små pinnar, hwaraf Japanerna betjena sig i stället för knif och gaffel, och lake-rade koppar).

Andra dagen fingo wi, till vår stora ledsnad, weta att Takatai-Kachi, genom det beständiga farandet fram och tillbaka, hade ådragit sig en stark förkylning. I hans ställe kom den yngre Tolken, för att, å de höga Embetsmännens wagnar gifwa oss tillkänna, att Golownin och de öfrige fångarne i morgon skulle komma på det Rysska skeppet. Till bekräftelse medförde han ett bref från Golownin, hwari denne berättade att de samtligen blifwit föreställda för Guvernören och att denne i en stor församling högtidligt hade förkunnat dem sin frihet; hwarföre de båda höga Embetsmännen anhöllo, att jag i morgon ännu en gång måtte hålla en sammankomst med dem i land, för att emottaga de befriade och de utfärsade papperen.

För att å min sida wisa Japanska Regeringen det största förtroende, sade jag till budbärarne, att jag skulle fara i land utan all wakt, blott

under den hvita flaggan, på det att pöbeln ej måtte tro att något wåld hade medverkat till mina landsmäns befriande. Tolken, med flere myfikne. bleswo qwar inpå natten och det lyckades oss för första gången, att förmoda våra gäster att emottaga skänker. Dessa bestodo af saffian, hwilket de mycket wårdera.

Den 27 Oktobor war den glada dag som rikligen wedergällde alla våra mödor. Redan ganska tidigt kom Takatai-Kachi på Guvernerens Slup, denna gång i anseende till sin opasflighet, i en beqwäm klädnad. Då jag yttrade fruktan för hans hålsa, sade han: "War obekymrad! af glädje känner jag mig redan bättre, och när jag nu till får se Dig med Golownin fara till Skeppet, så blir jag alldeles frisk."

Enligt hans försäkran, hade Guverneren ganska wäl upptagit det förtroende jag hyste till Japanernas redlighet. Klokan 12 steg jag i Slupen, endast åtföljd af Sameliew och Kiselew, och for under hwit flagg till den bekanta byggnaden, hwarest Japanerna ej låto oss länge wänta. Genast syntes äfwen våra fångar i dörren. De woro alla i gula kläder af lika snitt, i sjömans-byxor och liststycken af olika färgor. Officerarne hade

klåde som liknade vårt blommiga tyg, matrosjerne
 taft. Kurilen Alexei hade en klädning af broz-
 figt sidentyg efter Japanska modet. För att full-
 komna den besynnerliga prydnaden, buro Offices-
 varne sablar och sina Officers-hattar. Vid ett
 annat tillfälle skulle det varit löjligt att påse, nu
 föll det ingen in att skratta deråt. Wännerne
 betraktade hwarandra med rörelse och glädje, som
 mera yttrade sig i blickar än ord. Tacksamhets-
 tårar, egnade åt Försynen, glänste i de befriades
 ögon; endast den som varit i en dylik belågenhet
 kan känna hwad som föregick hos dem. Japanerna
 lemnade oss en stund, för att gifwa lust åt våra
 första känslor. Hårpå utlemnades mina landsmän
 formligen åt mig, af de båda Ginmiåg's,
 Takachasi = Sampei och Kodsimoto = Chi-
 ogoro. Tillika öfwerlemnade man mig Japanska
 Regeringens papper, för att, wid min ankomst till
 Ryssland, ingifwa dem hos wederbörande. Sist
 undfagnades wi på Japanskt sätt.

Vi tackade ännu en gång hjertligen, lade ut
 ifrån stranden klockan 2, åtföljde af den deltagande
 Kachi och en otalig mängd båtar, som wim-
 lade af nyfikne af båda könen. Vi hade stark
 motwind, men de oss omringande farkoster brydde
 sig ej derom. Diana prunkade i Flagg-illumina-

tion och manskapet mannade rå och hurrade emot oss. Då deras älskade Kapiten med sina olycksföljeslagare, efter en skiljsmåsa af 2 år och 3 månader, besleg skeppet, war glädjen utan gränser. Många utgjöto heta tårar. Denna scene, som så mycket hedrar skeppets besättning, skall aldrig gå ur mitt minne. Golumnin, så wäl som hans följeslagare, trädde för skeppets helgonbild, den undergörande Nicolai, för att tacka Gud.

Snart derpå tillförde oss flere båtvar en mängd friskt watten och wed, 1000 stora råttkor, 50 kistor gryn, 30 kistor salt och annars hwarjehanda födämnen, utan att wi hade fordrat något; och då wi sade att wi ej behöfde det, fingo wi till swar, att det war dem befallt att försörja de friggisne fångarne med resmat. Om jag ej wille strida med dem, så måste jag emottaga allt. Utlastandet medtog tid. Många Japanare, hwilka Dosini nu icke förbjudit att komma till oss, hjälpte vårt folk frivilligt med sådan iswer, att det war swårt att säga hwad man mer skulle beundra, våra matroser som ännu alldrig arbetat så muntert, eller Japanerna som så wälwilligt lemnade oss bistånd. Man måste hålla dem för ett folk och ingen kunde gissa, att halfwa jordflotet skiljde deras födelseorter. Höflighet, glädje,

skämt och beredwillighet upplifwade alla. Matt trakterade dem ömsom med brännwin och Saki. Det war en beswärlig dag och den tycktes likwäl wara en stor högtids dag. Åfwen några Japanska Embetsmän, Sektōjag's, kommo för att hälsa på oss, ibland dem Tolken Sektōjag Mura-kami-Teske och Saidschio Kumadschero. Den förste talade bäst Ryska och war åfwen bättre underwisad. De hade en Academiens och Hol-ländske Tolken med sig, som hade varit i Nangasaki, då Krusenstern befann sig där med Sändebudet Kesanoff på skeppet Nadeschda. Han erinrade sig ännu flere namn på Ryska Officerare, talade åfwen något Ryska och förstod Franska. Wi undsågnade dem alla i kajutan på Europeiskt sätt och de besågo skeppet, till alla dess delar, med stor uppmärksamhet. Emot aftonen kommo så många nyfikna åskådare, (likwäl endast Karlar, ty till vår stora ledsnad war det ej tillåtit för fruntimren att besöka oss) att man knappt kunde taga ett steg på fördäcket. Dosi ni's sågo sig ändtligen twungne att taga sina jernkäppar från gördelen och drifwa större delen af de beswärlige tillbaka på båtarna, från hwilka qwinorne, afwundsjuke, sågo upp. För att trösta dem, råckte wi dem genom waken, allahanda småsaker, hwara före de tackade med uttrycksfulla åtbörder.

Med oförställd uppriktighet delade Embetsmännen den allmänna glädjen och qwarbleswo hos oss ända till natten. Wid affskedet tillbjödo wi dem hwarjehanda af de saker som Sändebudet på Madeschda haft och qwarlemnadt på Kamtschatka. De emottogo endast några bilder af de Ryske hjeltar som utmärkt sig under fälttåget 1812. Såsom konstsaker och utan glas och ram, war det dem tillåtit att behålla dessa skänker. Samtidigt hafwa de skickat dem till Jeddo, med tillägg af dessa hjeltars namn och bedrifter.

Den 10 Oktober *), då wi word alldeles färdige att afresa, skänkte oss Regeringen ännu en stor mängd grönsaker, färsk och saltad fisk. Redan war signal gifwen att gå under segel, då Takatai = Kachi, med en mängd båtar, kom för att bogsera oss ur hamnen i Bayen. Äfwen kom den äldre Tolken på en stor Slup, tillika med flere af Golownin's bekante, och följde oss ända till mynningen af Bayen. Wid affskedet hurrade manskapet och, af hjertlig tacksamhet mot den gode Kachi, ropades särskildt åt honom tre gånger: Taischo! hurra! Han stod med sina matrosar

*) Författaren synes ofta hafwa mistagit sig wid bestämmandet af dagar, eller ock hafwa tryckfel insmugit sig.
Tyske öfvers. anm.

högst upp i slupen och ropade liksåledes af alla krafter: Hurra! Diana! Wi winkade ännu en gång vårt affked till honom med händerne, och skiljdes ifrån honom med rörda hjertan.

En håstig orkan, som warade 6 timmar, öfverföll oss wid Japanska kusten. Vår belägenhet war ytterst farlig, natten ganska mörk och storskurar strömmade ned. Wattnet steg i rummet ända till 40 tum, fastän wi oupphörligt pumpade. Hwarje ögonblick wäntade wi att förgås. Ändtligen saktade sig stormen och under yrsad fönlmo wi till hamnen af Petro-Paulowsk.

Den 6 November höllo wi vår fista tackfästelsefest på skeppet och inflyttade sedan i våra, sedan förra wintern qwarwarande hyddor, med den tröstande tanke att, när allt war slutadt, nu snart få återwända till våra wänner och slägttingar, ifrån hwilka wi, sedan vår afresa från St. Petersburg, varit skiljde i 7 år.

Så slutades vår första bekantskap med en Nation, hittills så litet känd af oss, hwilken, i anseende till olyckliga omständigheter och bedragen genom Holländarnes egennyttiga swef, ej hyste någon fördelaktig tanke om Ryssarne och in jagade oss en billig fruktan till och med för fångarnes lif.

Förshyuen hade fogat det annorlunda och just genom olyckan har det blifwit möjligt, som förut syntes pupphinneligt för mänskligt förstånd. Två stora, hwarandra hittills fremmande Riken, hafwa gjort ett betydande steg till en kommande förbindelse och man kan smickra sig med det hopp, att de, till ömsesidig fördel, allt mer och mer skola nalkas hwarandra.

Som jag fruktade att vårt utnötta skepp skulle sjunka i Peter-Paulowst's hamn, lika som det Kronofartyg, som blifwit nyttjat på Raspiten Billing's expedition; så halade wi det så nära stranden som möjligt och satte det på sanden. Diana, som ej mer är i stånd att strida mot Oceanens vågor, kan här ännu tjena till magasin, och blifwa en hågkomst af förslutna tider. Det är möjligt att de kuster, hwilka genom Cook och La Peyrouse blifwit namnkunnige genom deras, för handeln så fördelaktiga, geografiska läge, kunna blifwa mera bekanta med de närgränsande Asiatiska folkslagen och besökas af sjöfarande från de längst bortt belägna trakter. Då skall Diana kanske ännu ofta ådraga sig sådane mäns blickar, hwilka gerna betrakta de mänskliga ödens förändransvärda gång.

Emedan denna lilla bok endast tjänar såsom upplysning af Golownin's händelser, så slutar jag min enkla berättelse, i det jag i läsarens själ återkallar det medlidande som han lärer hafwa fått wid berättelsen om den olycklige Muhr *).

Den dagen då wi anlände till Peter-Pauls hamn, woro wi alla så glada i vår lilla krets, endast han, brottslingen icke. Ej af elakt hjerta eller med affikt att förråda sitt Fädernesland, utan i den willfarelse att han war beröfwad allt hopp att någonsin mer blifwa fri och smickrande sig med den tanken att erhålla friheten af de obeweklige Japanerna, afwel han från årans wäg. Då omständigheterna hastigt och owäntadt förändrade sig, föll han allt mer och mer i förwillelser och öfwerlemnade sig ändtligen åt förtwiflan. En wanlig människa skulle lätt hafwa glömt sina egna fel, men ett hjerta där redligheten djupt fått fästa sig, blifwer genom ett enda, utan föresatts begånget brott för alltid förgiftadt. Det bewisar den olycklige Muhr's förskräckliga slut, hwarpå man ej kan tänka utan rysning. Då han, befriad kom på skeppet, wille jag wänskapligt omfamna honom, men han steg förskräckt tillbaka, öfwerlemnade mig

*) Se Golownin's Denkwürdigkeiten, som ännu ej äro öfversatte på Swenska.

sin sabel, och sade med en klagande röst: "Jag är owärdig, jag är owärdig, låt inspärra mig där brottsslingar sitta." — Huru hastigt träffade icke detta mitt för glädjen öppnade hjerta! För att ej låta manskapet förstå hwad som föregick, fant jag mig, tog sabeln och sade: "Jag emottager den till åminnelse af denna lyckliga dag!" Med dessa ord förde jag honom till Kajutan, hwarest Golownin och Styrmanen Chlebnikow tackade de församlade Officerarne och wid hwilket tillfälle Golownin skänkte mig sin märkwärdiga sabel, hwilken under hans fångenskap, sjelswe Kejsaren af Japan warit ossiken att få se, och hwilken jag nu betraktade såsom en dyrbar belöning för mitt företag. Ut Officerarne gaf han sina kilar, pistoler och astronomiska instrumenter; den äldste Underofficeraren fick 100 Rubel, den yngre 75, hwarje gemen 25, de matrosar som med honom varit fångna, hwarje 500 Rubel och desutom bestämde han för Makarow, hwilken, som läsaren af hans skrift känner, gjort honom stora tjenester, ärligen hela den genom Sjö-reglementet bestämda provianten från hans gods i Kasanska Gubournementet, som låg nära wid Makarow's födelseort. Kurilen Alexei fick af Golownin timmermans redskap, en bössa, frut, bly, tobak och 250 Rubel i penningar. Afwen Muhr ut-

kyäkte sin tacksamhet, men wände sig alltid till mig med de roden: "Jag är det ej wärdig!" Golownin had honom entråget att glömma allt, liksom han sjelf hade glömt allt, men hans samwete pinade honom och de wänligaste ord gjorde ej något intryck på honom. Han iakttog alltid en swårmodig tynnad. Det öfriga känner läsaren*). Muhr war en ung man med kunskaper, och hade alltid fördelaktigt utmärkt sig i tjensten. Tillika med förträffliga sjömans-kunskaper, ägde han äfwen insikt i andra wettenskaper, förstod åtskilliga fremmande språk och uttryckte sig tåmligen färdigt på twenne. Med sådane själens och hjertats egenskaper måste man älska honom, och jag är öfwerlygad att alla som kände honom, skola dela smärtan öfwer hans bedröfliga öde wed oss, hans kamrater.

*) Han ombragte sig.